

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din 14 aprilie 2022
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi Rezultatul votului electronic	4 – 12 73
2.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte – art. 2, 3, 32 ș.a.; Legea nr. 269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova – art. 1, 2, 3, 4, 11</i>) nr. 106 din 31.03.2022 Rezultatul votului electronic	12 – 18 74
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea articolului 25 ¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură nr. 97 din 24.03.2022 Rezultatul votului electronic	19 – 20 75
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului – art. 73, 97; Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament – art. 10; ș.a.</i>) nr. 390 din 13.12.2021 Rezultatul votului electronic	20 – 21 76
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor</i>)	21 – 22

	<p><i>personale – art. 4, anexa nr. 1; Legea nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative – art. VI)</i></p> <p>nr. 49 din 23.02.2022</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	77
6.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege cu privire la abrogarea capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003</p> <p>nr. 79 din 16.03.2022</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	23 – 24 78
7.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege privind calitatea aerului atmosferic</p> <p>nr. 504 din 10.12.2020</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	24 – 25 79
8.	<p>Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (<i>art. 5, 6, 7 ș.a.</i>)</p> <p>nr. 118 din 04.04.2022</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	25 – 36 80
9.	<p>Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei – art. 11, 11², 11³, 75; Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară – art. 3, 4, 6 ș.a.</i>)</p> <p>nr. 119 din 04.04.2022</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	36 – 48 81
10.	<p>Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)” – Faza II</p> <p>nr. 130 din 08.04.2022</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	48 – 57 82
11.	<p>Dezbaterea și adoptarea proiectului de hotărâre pentru modificarea unor hotărâri ale Parlamentului (<i>Hotărârea nr. 85/2021 privind înființarea comisiilor permanente</i></p>	57 – 58

	<i>ale Parlamentului și componența lor numerică – art. 1; Hotărârea nr. 86/2021 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente – art. 1, anexa nr. 2, anexa nr. 5, anexa nr. 9, anexa nr. 10)</i> nr. 134 din 13.04.2022 Rezultatul votului electronic	83
12.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea anexei nr. 2 a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 389 din 10.12.2021 Rezultatul votului electronic	58 – 59 84
13.	Dezbaterea și adoptarea în lectură finală a proiectului de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>art. 18, 19, 20^t ș.a.</i>) nr. 15 din 20.01.2022 Rezultatul votului electronic	59 – 64 85
14.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr. 133 din 12.04.2022 Rezultatul votului electronic	64 – 67 86
15.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege cu privire la condominiu nr. 399 din 15.12.2021 Rezultatul votului electronic	67 – 71 87

Ședința începe la ora 10.06.

Lucrările sunt prezidate de domnul Igor Grosu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Mihail Popșoi, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Doamna Evelina Bubuioac – șefă a Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că, la începutul ședinței de astăzi, și-au înregistrat prezența 68 de deputați.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Prezența de 68 de deputați.

Constat caracterul deliberativ al ședinței. Rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Astăzi, stimați colegi, doi colegi de-ai noștri își sărbătoresc ziua de naștere, permiteți-mi să-i felicităm, colega noastră doamna Ina Coșeru și colegul nostru domnul Dumitru Alaiba. Le urăm mulți ani, sănătate și succese frumoase în activitate. *(Aplauze.)* Să ne fiți sănătoși.

Colegi,

În ședința de ieri a Biroului permanent, Biroul permanent a propus un supliment, un proiect de supliment la ordinea de zi a ședinței de astăzi, din 14 aprilie curent, cu toții îl aveți. Și mă adresez, dacă sunt și alte propuneri la ordinea de zi?

Doamnă Stamate,

Vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Stimate domnule Președinte,

Vreau să solicit excluderea din ordinea de zi a proiectului nr. 8, fiindcă mai este de lucrat la proiectul respectiv. Nr. 78, deoarece vom aștepta opinia Comisiei de la Veneția.

Domnul Igor Grosu:

Doar o clipă, vă rog. Haideți să luăm gradual.

Nr. 8, inițiator doamna Racu.

Doamna deputată Racu.

Doamna Ana Racu:

Bună dimineața.

Susțin excluderea proiectului nr. 8. Au intervenit mai multe propuneri din partea... și câteva amendamente și urmează să-l definitivăm. Dacă tot încercăm să îmbunătățim tot ce înseamnă expertiză psihiatrică în țara asta, cred că este un moment oportun și îl amânăm.

Da. Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Domnule Creangă,

Supunem votului, da, fiecare excludere?

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Și doamna autoare, și comisia propun excluderea din ordinea de zi pentru a îmbunătăți proiectul. Deci este vorba de proiectul nr. 8 din 19.01.2022, proiectul de lege cu privire la modificarea articolului 75 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza juridică și statutul expertului judiciar.

Rog, inițiem procedura de vot.

Propunerea de a exclude acest proiect susținută de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Doamnă Stamate,

În continuare.

Doamna Olesea Stamate:

Rugămintea de a exclude proiectul nr. 78, pe motiv că vom aștepta opinia Comisiei de la Veneția înainte de lectura a doua.

Domnul Igor Grosu:

Am înțeles.

Stimați colegi,

Ne pregătim pentru procedura de vot.

Se propune excluderea proiectului nr. 78 din 16.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Rog, inițiem procedura de vot.

Proiectul este exclus.

55 de voturi.

Doamnă Stamate,

În continuare.

Doamna Olesea Stamate:

La fel, proiectul nr. 103, care a fost încorporat într-un alt proiect de lege, urmează a fi exclus din agendă.

Domnul Igor Grosu:

Proiectul nr. 103 din 30.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul contravențional).

Rog, inițiem procedura de vot.

Proiectul nr. 103 exclus.

56 de voturi.

Doamnă Stamate,

În continuare.

Doamna Olesea Stamate:

De data aceasta includerea unui proiect pe ordinea de zi, domnule Președinte, proiectul nr. 15 pentru lectură finală. Nr. 15 din 20.01.2022.

Domnul Igor Grosu:

Din 20.01...?

Doamna Olesea Stamate:

2022.

Domnul Igor Grosu:

2022.

Stimați colegi,

Se propune includerea în ordinea de zi pentru lectură finală proiectul nr. 15 din 20.01.2022.

Rog, inițiem procedura de vot.

Proiectul nr. 15 din 20.01.2022 inclus în ordinea de zi cu votul a 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

În continuare, microfonul doamnei Bodnarenco, vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim, domnule Președinte.

Dat fiind faptul că proiectul de lege nr. 114 ține de același subiect ca și proiectul de lege nr. 103 privind arderea ierburilor ș.a.m.d., propunem includerea în ordinea de zi a proiectului de lege nr. 114 pentru modificarea

Codului contravențional nr. 218, pentru comasarea cu proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional pentru lectură finală.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată,

Haideți să clarificăm. Deci noi am avut... Noi susținem inițiativa. E vorba de dezastrul care se întâmplă în toată țara, ne distrugem singuri natura și solul ș.a.m.d.

Deci, noi am avut o inițiativă similară și l-am comasat în... Cine mă ajută? Vă rog.

Doamnă Stamate,

L-am comasat... Spuneți detaliile, vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Da, deci noi tocmai de aceasta am solicitat excluderea proiectului nr. 103 din agenda de astăzi, deoarece prevederile au fost incluse în proiectul nr. 15, care astăzi va fi examinat în lectură finală.

Respectiv, nu mai este cazul să includem alte prevederi. Și mai mult decât atât, între lectura a doua și lectura finală, nu mai putem să intervenim pe textul proiectului decât redacțional.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul doamnei Bodnarenco, vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Da, eu nu înțeleg, atunci de ce, dacă două inițiative legislative similare, care țin de un subiect destul de important pentru țara noastră, n-au fost incluse atunci când a fost propunerea de a include în proiectul nr. 15 proiectul nr. 103?

Și trebuia și atunci să fie inclus și nr. 114. Și vor fi examinate toate propunerile deputaților. Pentru că eu am avut puțin altă viziune și mai multe propuneri.

Și dacă vorbim de arderea solurilor, de arderea pământurilor și așa mai departe, nu are coloratură politică. Și aici cred că nu trebuie să împărțim la opoziție și majoritatea parlamentară.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată,

Categoric, eu acum doar vreau ca din punct de vedere al tehnicii legislative să vedem, să nu greșim ceva.

Doamna Stamate.

Doamna Olesea Stamate:

Deci nici proiectul nr. 103, nici proiectul despre care vorbiți dumneavoastră nu existau la momentul când a fost decisă comasarea proiectului nr. 15 cu alte patru proiecte, care veneau să amendeze Codul administrativ. Deci ele au fost comasate înainte să fie înregistrate cele două proiecte cu privire la incendii.

Proiectul nr. 103, care l-am solicitat să fie retras astăzi de pe ordinea de zi, urmează a fi retras și din procedura legislativă. Modificările au fost introduse prin amendament la proiectul nr. 15, înainte de lectura a doua.

Deci înainte de săptămâna trecută, când a fost examinată lectura a doua, a fost introdusă prin amendament. Nu ca proiect comasat, proiectul nr. 103 și cu proiectul de lege nr. 15.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Atunci eu nu înțeleg, de ce nu examinăm în prima lectură și proiectul domnului Alaiba și al colegilor din PAS nr. 103 și proiectul nr. 114 al Blocului Comuniștilor și Socialiștilor? Și aprobăm noi un proiect de lege, prin care includem acele modificări pe care le propun deputații.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată,

Deci priviți, nr. 103 care îi geamăn, adică similar cu inițiativa dumneavoastră, urma să fie discutat în prima lectură. Noi am decis să alegem o cale mai rapidă, să mergem pe amendament, pe amendament, nu pe un proiect separat.

De aia, noi l-am retras. Deci a fost inițiativa de a retrage proiectul domnului Alaiba. Întrebarea, ca să fie o cale mai scurtă, da, spre a introduce modificările acestea, să-i responsabilizăm pe acei care aplică așa metode.

Acum întrebarea către dumneavoastră. Dacă dumneavoastră insistați, pentru că ele sunt gemene. Da, proiectele sunt aceleași. Și de aia domnul Alaiba l-a retras pe al lui, ca să nu împovărăm calea spre aprobarea amendamentelor la Codul contravențional.

Dacă dumneavoastră insistați, noi îl supunem votului. Dar cumva el, noi azi o să votăm nr. 15 și o să intre deja în vigoare. Dacă sunt lucruri mai speciale. Nu știu, dumneavoastră spuneți, că este ceva mai dezvoltat, mai elaborat. Eu nu cunosc proiectul, de aceea nu mă pot pronunța, cât sunt de asemănătoare ele.

Dacă sunt ceva mai speciale. Nu știu, în comisie au fost discuții? Ați participat la discuții? Puteți să dați niște detalii?

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim.

Nu este nimic special. Pur și simplu, în proiectul nostru sunt incluse mai multe modificări decât au fost prevăzute în proiectul domnului Alaiba.

Din cauza aceasta noi nu vrem să retragem. Noi vrem să fie examinat proiectul acesta. Acele articole care deja vor fi modificate prin proiectul nr. 15, prin propunerea domnului Alaiba, ele o să intre în vigoare, acele care nu sunt preconizate în proiectul de lege al domnului Alaiba, vor fi examinate și votate, dacă spuneți că susțineți.

Domnul Igor Grosu:

OK. Deci o să fie ceva amendament suplimentar la Codul contravențional, care o să vină să completeze, suplimenteze ceea ce noi am...

Doamnă Cușnir,

La subiectul acesta?

Vă rog.

Doamna Mariana Cușnir:

Domnule Președinte,

Acele modificări pe care doamna Bodnarenco le propune prin proiectul dumneaei la Codul contravențional privind contravenții de mediu, eu deja, la fel, am venit cu amendament foarte complet. Cu creșterea cuantumului sancțiunilor pe diferite criterii, la care se referă dumneaei în proiect, deja este, se regăsește în proiectul nr. 15, pe care azi îl votăm în lectură finală. Inclusiv, la acele articole, nu doar la articolul privind incendiile de vegetație. Deci nu are rost.

Domnul Igor Grosu:

Am înțeles.

Este dreptul doamnei autoare să insiste să supunem votului.

Deci dumneavoastră insistați să-l supunem votului, privind includerea în ordinea de zi? Bun.

Stimați colegi,

Supun votului propunerea doamnei deputate Bodnarenco privind completarea ordinii de zi cu proiectul nr. 114 din 31.03.2022.

Rog, inițiem procedura de vot.

Inițiativa a întrunit 13 voturi.

Vă mulțumesc.

Următoarea propunere – doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Vă mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Stimați colegi deputați,

Cred că nu este un secret pentru nimeni că țara noastră se confruntă și în prezent, și în continuare cu o criză fără precedent. Asistăm în ultima vreme la o creștere galopantă a prețurilor la toate produsele și serviciile. Și acest lucru este determinat, în primul rând, de scumpirea substanțială a resurselor energetice.

Din 1 aprilie, energia electrică s-a scumpit cu aproximativ 30%. În aceste condiții este clar că populația a primit o nouă lovitură dură. Iar produsele și serviciile se vor scumpi și mai mult. Ceea ce înseamnă că un număr foarte mare de cetățeni vor ajunge, pur și simplu, la limita existenței.

Fracțiunea noastră cere includerea pe ordinea de zi a proiectului de lege prin care propunem ca statul să compenseze integral majorarea de tarif pentru curentul electric, astfel încât consumatorii casnici, cel puțin, să nu resimtă această nouă scumpire. Mai ales că, din 1 aprilie, Guvernul nu mai compensează nici un leu din facturile pentru gaz. Respectiv, o parte din aceste cheltuieli pot fi ușor redirecționate.

Solicităm ca acest proiect să fie examinat și aprobat în regim de urgență. Ieri colegul nostru, domnul Denis Ulanov, a propus acest lucru și la ședința Biroului permanent. Solicităm, domnule Președinte, ca să puneți la vot această propunere din partea Frației Partidului „ȘOR”.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Este vorba de proiectul nr. 132, da? Da.

Mersi.

Stimați colegi,

Supun votului inițiativa prezentată de doamna Tauber privind completarea ordinii de zi cu proiectul nr. 132 din 11.04.2022.

Rog, inițiem procedura de vot.

Propunerea a întrunit 14 voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Ulanov.

Vă rog.

Domnul Denis Ulanov:

Da.

Уважаемые коллеги, вчера на заседании Постоянного бюро я предложил господину Председателю воспользоваться регламентным правом созыва чрезвычайного или специального заседания Парламента для заслушивания государственных лиц в связи со сложившейся экономической ситуацией в стране, результатом которой становится катастрофическое обнищание населения. Без никакого политического контекста и без никаких политических целей. Уважаемые коллеги, это предложение было внесено, и целью такого специального заседания, которое мы предлагаем провести завтра и воспользоваться еще раз господином Председателем своим правом, является заслушивание Премьер-министра, министра экономики, министра инфраструктуры и министра финансов, предложений парламентских фракций, предложения Правительства о применении мер экономической политики для поддержки населения, поддержки самого государства в связи с ростом цен на энергоносители, галопирующей инфляцией, которая составляет 17% в этом году – первое место в Европе, - а также применения мер экономической политики, которые уже применили многие страны Европы: Германия, Бельгия, Эстония, Кипр и многие другие страны, которые в той или иной степени помогают населению путем компенсации или путем применения тех мер экономической политики, которые возможны в этой ситуации, в том числе без наличия каких-то существенных средств в бюджете... Для этого нужно провести на парламентском... на парламентской платформе нормальное рабочее неполитическое обсуждение.

Нам представляется, что этот момент наступил. Дальнейшее перекачивание или, скажем так, кидание мячика друг другу ни к чему хорошему не приводит. Мы не видим ничего существенного со стороны исполнительной власти...

Domnul Igor Grosu:

În continuare, microfonul domnului Ulanov.

Domnul Denis Ulanov:

10 secunde.

Mulțumesc.

Из существенных мер поддержки, существенных с точки зрения того, как оно звучит, но, к сожалению, несущественной поддержки аграриев в виде предоставления 30% возмещения стоимости даже не топлива, а стоимости только акцизов. Нам представляется, что этого вполне недостаточно, поэтому мы предлагаем еще раз, господин Председатель, уважаемые коллеги, воспринять серьезно предложение

и, еще раз, не относиться к этому как к политическому диалогу в абсолютно другой направленности, провести рабочее совещание с участием Правительства на парламентской площадке. Дать Правительству возможность подготовиться к завтрашнему заседанию, созвать его и провести тематическое заседание Парламента.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului inițiativa prezentată de Frațiunea Partidului „ȘOR”.

Rog, inițiem procedura de vot.

Inițiativa a întrunit 12 voturi.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Alte propuneri la ordinea de zi?

Alte propuneri nu sunt.

În aceste condiții, supun votului ordinea de zi a ședinței de astăzi, cu modificările operate.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Ordinea de zi a ședinței de astăzi susținută de 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Înainte de a trece la ordinea de zi propriu-zisă, vreau să fac un anunț. Cu toții ați văzut, iar cei care nu au observat, cu prilejul Sfințelor sărbători de Paști, care se apropie, este organizat un târg frumos în holul Parlamentului. Sunt lucruri extraordinare, frumoase, confecționate de copii, de tineri. De aceea, îndemnul meu către deputați, către angajații Parlamentului, dar și către vizitatorii Parlamentului, să profite de ocazie și să viziteze acest minunat târg.

Mulțumim celor care participă și mulțumim organizatorilor.

Stimați colegi,

Propun să începem cu proiectul nr. 106 din 31.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul secretar general al Ministerului Afacerilor Interne Serghei Diaconu.

Domnul Serghei Diaconu – *secretar general al Ministerului Afacerilor Interne:*

Bună ziua!

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Mult stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul legii pentru modificarea unor acte normative și, în speță, amendamentele la Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte și la Legea nr. 269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în vederea uniformizării cadrului normativ și ajustarea acestuia la cerințele existente.

Amendamentele propuse au drept scop, în primul rând, consolidarea proceselor de asigurare cu acte de identitate. Astfel, potrivit Legii nr. 140 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc, au fost aprobate forme noi de protecție a copiilor aflați în situații de risc. Însă, totodată, a apărut și necesitatea identificării subiecților, care pot interveni cu o cerere pentru obținerea buletinului de identitate pentru anumite categorii de minori, și anume: în cazul copilului, inclusiv al celui cu statut de copil rămas fără ocrotire părintească sau cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, asupra căruia este instituită tutela sau curatela în calitate de solicitant acționează reprezentantul legal al acestuia (unul din părinți, tutorele sau curatorul), cu prezența obligatorie a copilului; în cazul copilului ai cărui părinți sau unicul părinte sunt minori sau este minor, în calitate de solicitant acționează reprezentantul legal al părinților minori, unicului părinte minor, după caz; în cazul copilului separat de părinți, inclusiv al celui plasat în serviciul de plasament de tip familial, cu excepția serviciului de tutelă și curatelă sau în serviciul de plasament de tip rezidențial, cererea se depune de către autoritatea tutelară teritorială, în raza căreia de competență teritorială este locul aflării sau de plasament al copilului, cu prezența obligatorie a acestuia. Și ca să răspund din start la întrebare, părintele... reprezentantul sau tutorele nu este reprezentant legal, de aceea este necesar ca să fie exact determinată competența autorității tutelare teritoriale.

Se mai propune, de asemenea, ca și amendare, posibilitatea suplimentară de eliberare a actelor de identitate și de reprezentare, emise în cadrul Registrului MPower, pentru anumite categorii de persoane. De exemplu, în cazul persoanelor care sunt imobilizate sau persoanelor pentru care prelevarea amprentelor digitale nu este obligatorie sau este imposibilă, sau a persoanelor aflate în arest preventiv sau detenție.

De asemenea, amendamentele privesc reducerea termenului de examinare a cererii de obținere a autorizației de migrare de la 3 luni până la o lună. Nu stimulam emigrarea, dar, pe de altă parte, trebuie să permitem reîntregirea familiei, trebuie să permitem acelor copii minori care au

necesitatea de a fi reîntregiți cu familia să poată să depună aceste cereri într-un termen restrâns.

De asemenea, propunem extinderea termenului de valabilitate al buletinului de identitate provizoriu pentru categoria persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate prin asigurarea acestora cu buletine de identitate provizorie pe termenul aflării în detenție, dar nu mai mare de 10 ani.

La moment, statul are cheltuieli nejustificate, pentru că în fiecare an prelungim termenul acestor buletine provizorii. Și aceste cheltuieli, într-adevăr, pot să se ducă pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, și nu pentru procesarea unor acte care oricum, persoana aflându-se 5, 7, 10 ani în locul de detenție, oricum le are teoretic nevoie pentru a-și exercita anumite drepturi, dar nu poate ieși cu ele și, respectiv, pot să fie și de 10 ani.

Și ultima propunere care vizează modul de livrare al actului de identitate la domiciliu în reședința temporară sau la locul aflării titularului prin intermediul Serviciului electronic MDelivery. Trăim într-o epocă modernă, putem să facem această livrare, nu numai că să cheltuie omul timp și bani, se poate de efectuat mult mai eficient și calitativ prin livrarea la domiciliu prin MDelivery.

În aceeași ordine de idei, țin să menționez că în redacția propusă au fost introduse mai multe serii de modificări de tehnică legislativă sau lingvistică.

Rog susținerea proiectului.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc, domnule secretar general.

Stimați colegi,

Întrebări la proiect?

Domnul Fotescu – prima întrebare.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемый автор,

Мы говорили с вами на заседании комиссии, я боюсь, что население, которое захочет вернуть гражданство нашей страны и, дай Бог, чтобы таких людей было как можно больше, но которые прожили за рубежом определенное количество времени и имеют определенный комплект документов, в котором их фамилия будет писаться не в соответствии с правилами, которые вводятся данным законопроектом.

Более того, учитывая тот факт, что на сегодняшний день любой гражданин имеет право прийти и изменить свою фамилию и имя в любой момент, я все-таки предложил бы вам подумать над тем, чтобы

правописание фамилии при возврате гражданства было с согласия самого гражданина. Почему? Еще раз говорю, потому что, допустим, могут быть дипломы, не знаю, различного рода документы, которые были получены за рубежом и которые будут иметь разночтение с удостоверением личности, если фамилия и имя будут вписаны по правилам транслитерации фамилии с русского, допустим, на государственный, или с английского на государственный, неважно.

Поэтому, учитывая, еще раз повторяюсь, право гражданина в любой момент поменять, я бы все-таки сделал это с согласия гражданина. То есть, гражданин будет решать, как правильно пишется его фамилия в выдаваемом документе.

Domnul Serghei Diaconu:

Stimate domnule deputat,

Cu privire la transliterarea care este utilizată și care o efectuează în caz de preschimbare a buletinului sau a permisului, sau a altui act de identitate de către Agenția Servicii Publice, pot să vă informez că această transliterare se face exclusiv în baza fie a acordurilor internaționale pe care le are Republica Moldova și în baza anumitor protocoale și proceduri cu anumiți subiecți echivalenți din alte state. Respectiv, cetățeanul este în drept să prezinte poziția lui și în cazul dacă această poziție este susținută și de către protocoalele operate de către autorități în format fie bilateral sau în format multilateral, aceasta se ia în calcul.

Dar, iarăși, sunt anumite proceduri și standarde internaționale utilizate, inclusiv de către ASP de la noi, și sunt anumite convenții și anumite înțelegeri pe care le are ASP-ul cu autoritățile similare din alte state. Dar însuși proiectul în cauză, de fapt, nu vine să aducă o interdicție sau să schimbe statutul și posibilitatea cetățeanului de a solicita schimbarea și transliterarea, de fapt.

Domnul Igor Grosu:

Domnule Fotescu,

În continuare, vă rog.

Domnul Vadim Fotescu:

Фамилия, имя принадлежит гражданину, а не государственному органу, который устанавливает свои правила. И признавая тот факт, что он может затем осуществить смену, зачем мы заставляем гражданина проходить все круги ада, если он на первоначальном этапе высказал свое пожелание, чтобы фамилия и имя писались именно так, и выдать сразу документ? Почему мы заставляем сначала сделать так? А ASP, они будут руководствоваться именно этими правилами, которые мы сейчас вводим, а потом гражданин будет вынужден приходить и опять это все менять.

Domnul Serghei Diaconu:

Domnule deputat,

Repet, nu încercăm să modificăm o procedură care există deja de mai mult timp în legislația națională și care este absolut conform legislației internaționale. Nu vorbim despre imposibilitatea cetățeanului de a solicita să-i fie modificată familia în conformitate cu doleanța dumnealui.

Ce ține de regulile de transliterare, asta este un alt domeniu. Deci, într-adevăr, familia, numele țin de persoană și fiecare persoană este în drept să decidă cum îl cheamă și cum vrea el să sune această familie. Dar există reguli de transliterare care nu sunt deja dependente de cetățean și sunt impuse fie de statul în care cetățeanul solicită să i se elibereze actul pentru a fi transferat în acel stat, a-și stabili reședința în acel stat. Și noi nu putem să impunem statul ceh, de exemplu, să nu pună... să-și pună asupra unei litere căciulița sau să nu-și pună. Sunt regulile stabilite de acel stat și noi atunci ne conformăm.

Și ASP-ul în cazul dat exact merge doar pe criteriul internațional sau bilateral în stabilirea transliterării, nu în stabilirea doleanței cetățeanului de a-și schimba numele sau familia. Nimeni în acest act nu interzice acest lucru sau nu îngrădește dreptul cetățeanului de a-și stabili orice nume sau familie.

Dar dacă sunt necesare mai multe specificații tehnice, este și reprezentantul ASP-ului, care poate să răspundă la detaliile tehnice privind transliterarea.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Cred că o să avem suficient timp între prima și a doua lectură ca să clarificăm toate momentele, astfel ca lucrurile să fie clare.

În continuare, doamnă Sibova, vă rog.

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Întrebare la articolul 3 (1²) „Buletinul de identitate provizoriu va fi eliberat și pentru persoanele care renunță la numărul de identitate de stat cu termen de 10 ani”.

Ieri, în cadrul ședinței comisiei, s-a explicat, 10 ani, deoarece este eliberată o hârtie cât mai simplă și după 10 ani deja devine cam nu prea tare utilă.

Întrebarea mea: după 10 ani această persoană, care renunță la acest număr de identitate, va avea dreptul să primească alt buletin provizoriu?

Domnul Serghei Diaconu:

Desigur, va avea dreptul să pretindă la un alt act provizoriu. Vorbim despre termenul de valabilitate al actului, nu și la dreptul cetățeanului de a solicita eliberarea unui act, indiferent dacă are el IDNP-ul sau nu are acest IDNP, sau a renunțat la acest IDNP în mod benevol. Oricum această persoană rămâne înregistrată și este în registrele de stat.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Alte întrebări?

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc, domnule secretar de stat.

Raportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică.

Domnule Carp,

Vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Supun spre atenția dumneavoastră raportul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative nr. 106 din 31.03.2022, lectura întâi.

În temeiul atribuțiilor funcționale, stabilite de Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat în cadrul ședinței din data de 12.04.2022 proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Potrivit autorului, scopul prezentului proiect de lege este de a simplifica procesele de prestare a serviciilor publice, aplicabile la documentarea cu acte de identitate a cetățenilor Republicii Moldova, în special a copiilor ai căror părinți se află la muncă în străinătate, precum și procesele de obținere a autorizației de emigrare de către cetățenii Republicii Moldova, cu domiciliul sau reședința temporară în Republica Moldova, care vor să se stabilească cu domiciliul în străinătate sau care deja sunt stabiliți cu domiciliul în străinătate.

Totodată, în proiect au fost incluse norme menite să faciliteze utilizarea posibilităților de împuternicire de reprezentare prin sistemul informațional automatizat, registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.

În vederea realizării acestor obiective, autorii proiectului propun ajustarea corespunzătoare a normelor din Legea nr. 269/1994 cu privire la

ieșirea și intrarea în Republica Moldova și din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

În rezultatul dezbaterilor, cu votul unanim al membrilor săi, comisia se pronunță pentru aprobarea prezentei inițiative legislative de către Parlamentul Republicii Moldova în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul nr. 106 din 31.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 106 din 31.03.2022 în lectura întâi susținut de 64 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră, proiectul nr. 97 din 24.03.2022...

De procedură, doamnă Tauber.

Un moment, vă rog, da.

Doamna Marina Tauber:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Noi am avut o scurtă discuție cu deputații fracțiunii noastre. Având în vedere că în ordinea de zi de astăzi practic sau în genere nu sunt întrebările legate de starea dificilă din țara noastră, nu sunt soluții și nu sunt proiecte de legi sociale.

Din altă parte, toate inițiativele noastre sunt blocate, chiar dacă sunt asigurate toate procedurile. Recent, împreună cu conducerea Parlamentului, noi am avut o întâlnire cu domnul europarlamentar, domnul Dragoș Tudorache. Acolo s-a discutat că o să existe un dialog, dar nu un monolog din partea majorității parlamentare.

Noi vrem ca doleanțele electoratului nostru și oamenilor care ne-au delegat în Parlament să fie auzite și să avem posibilitatea ele să fie vociferate de la tribuna Parlamentului.

În ordinea de zi de astăzi, mai ales și prima întrebare a fost destul de tehnică, sunt puse iarăși proiecte de legi care, credem noi, au interesele proprii sau foarte înguste în spatele lor.

În aceste condiții, noi credem că cea mai bună soluție o să fie să mergem în teritoriu, să ne consultăm cu oamenii și să continuăm să lucrăm în beneficiul lor.

Fracțiunea Partidului „ȘOR” anunță că va părăsi ședința de astăzi a Parlamentului și o vom boicota.

Mersi.

(Deputații din Fracțiunea Partidului „ȘOR” părăsesc Sala de ședințe.)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Propun să continuăm lucrările ședinței de astăzi cu proiectul nr. 97 din 24.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 25 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. Lectura a doua.

Doamnă Stamate,

Vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 25¹ din Legea cu privire la Procuratură. Prezentul proiect de lege, conform notei informative, are drept scop stabilirea procedurilor aferente procesului de preselecție și selecție a candidaților la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate, în scopul asigurării unor proceduri mai transparente, totodată, ținându-se cont de opiniile și recomandările înaintate în acest sens de Fondul Monetar Internațional. Astfel, se propune ajustarea prevederilor articolului 25¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 31.03.2022.

La pregătirea proiectului de lege pentru a doua lectură, comisia a examinat amendamentele deputaților, avizul Direcției generale juridice și raportul de expertiză anticorupție. Sinteza amendamentelor deputaților este o parte integrantă la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 97 din 24.03.2022 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 97 din 24.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 25¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 97 din 24.03.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 25¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, în lectura a doua susținut de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră este proiectul nr. 390 din 13.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Lectura a doua.

Doamnă Stamate,

Raportul comisiei, vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi,

Este vorba de proiectul prin care se racordează legislația la adresele Curții Constituționale, din 2011 până în prezent, cu excepția celor care sunt preluate de Ministerul Justiției în cadrul grupului de lucru.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați.

Acest proiect de lege are drept scop examinarea demersului Curții Constituționale nr. PCC-01/594, prin care se menționează despre necesitatea

executării hotărârilor și a adreselor adoptate de către Curte în perioada 2011–2021.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 10.03.2022.

La pregătirea proiectului de lege pentru lectura a doua, comisia a examinat amendamentele deputaților, avizul Guvernului, avizul Direcției generale juridice și raportul de expertiză anticorupție. La fel, sinteza amendamentelor deputaților este parte integrantă la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 390 din 13.12.2021 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 390 din 13.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 390 din 13.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, în lectura a doua susținut de 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect, propus atenției dumneavoastră, este proiectul nr. 49 din 23.02.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, lectura a doua.

Raportul comisiei – doamna Stamate.

Vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi,

Acest proiect de lege are drept scop excluderea unor neconcordanțe în aplicarea Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale între obiectul declarării specificat la articolul 4 și obiectul specificat la anexa nr. 1 din legea vizată, care ar oferi claritate obligativității racordării valorii bunurilor mobile și imobile la prețul real, începând cu anul 2018, precum și indicarea valorii de piață a bunurilor.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 17 martie 2022.

Guvernul, în aviz, comunică susținerea proiectului de lege.

În raportul de expertiză anticorupție nu au fost identificați factori și riscuri de corupție.

Comisia a examinat amendamentele deputaților, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice și acestea se conțin în sinteză, parte integrantă la prezentul raport.

Proiectul de lege redactat se anexează la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de lege nr. 49 din 23 februarie 2022 spre adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Vă mulțumesc.

Luați loc, vă rog.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 49 din 23.02.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 49 din 23.02.2022, în lectura a doua, susținut de 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect, propus atenției dumneavoastră, este proiectul nr. 79 din 16.03.2022, proiectul de lege cu privire la abrogarea capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003.

Raportul comisiei – doamna Stamate.

Vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi,

Acest proiect de lege propune abrogarea capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă în vederea excluderii medierii judiciare ca fază obligatorie de parcurs în cadrul unor proceduri civile, ca urmare a constatării ineficienței acestei proceduri, care a generat blocaje procesuale și tergiversări în examinarea cauzelor civile.

Proiectul de lege nr. 79 din 16.03.2022 a fost aprobat în prima lectură la data de 23.03.2022.

Pentru lectura a doua, au fost examinate avizele comisiilor permanente ale Parlamentului și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Propuneri sau amendamente pe marginea proiectului nu au fost.

Proiectul redactat se anexează la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 79 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 79 din 16.03.2022, proiectul de lege cu privire la abrogarea capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 79 din 16.03.2022, proiectul de lege pentru abrogarea capitolului XIII¹ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003, în lectura a doua susținut de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect, propus atenției dumneavoastră, este proiectul nr. 504, proiectul de lege cu privire la calitatea aerului atmosferic, proiectul din 10.12.2020, lectura a doua.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi.

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat în ședința sa din data de 13 aprilie 2022, pentru lectura a doua, proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Elaborarea proiectului de lege a fost fundamentată prin necesitatea transpunerii la nivel național a Directivelor Europene incluse în Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112/2014, și anume: Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa și Directiva 2004/107/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător, după cum a fost modificată prin Directiva Uniunii Europene 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015.

Prezentul proiect de lege prevede crearea cadrului legal întru consolidarea capacităților instituționale în identificarea și punerea în aplicare a celor mai eficiente măsuri de reducere a emisiilor la nivelul care să minimizeze efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, în scopul de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului și garantarea furnizării informațiilor cu privire la calitatea aerului atmosferic publicului, în conformitate cu Directivele Europene menționate mai sus.

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat pentru prima lectură în ședința plenară a Parlamentului din 18 martie 2021.

La etapa de pregătire a proiectului de lege dat pentru dezbateri în lectura a doua, Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat amendamentele doamnei deputate Ina Coșeru, avizele comisiilor

parlamentare permanente și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Decizia argumentată a comisei asupra tuturor opiniilor, obiecțiilor și propunerilor înaintate se regăsesc în tabelul din sinteză, care este parte componentă a raportului.

De asemenea, proiectul de lege nominalizat a fost supus redactării din punct de vedere al corectitudinii lingvistice și este anexat la prezentul raport.

Pornind de la cele expuse și ținând cont de amendamentele acceptate, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu majoritatea de voturi ale membrilor (7 voturi „pentru”), propune plenului Parlamentului proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic nr. 504 din 10 decembrie 2020 pentru examinare și adoptare în lectura a doua.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Vă mulțumim.

Stimați deputați,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 504 din 10.12.2020, proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 504 din 10.12.2020, proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic, în lectura a doua susținut de 64 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră este proiectul nr. 118 din 04.04.2022, proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social.

Prezintă domnul Perciun.

Domnul Dan Perciun:

Bună ziua, stimați colegi.

Supun atenției dumneavoastră proiectul de lege nr. 118 din 04.04.2022 referitor la reforma sistemului de ajutor social.

Proiectul de lege face parte dintr-un efort mai larg de reformare a sistemului de ajutor social autohton și va fi succedat de modificarea Hotărârii de Guvern referitoare la sistemul nostru de ajutor social și de modificarea sistemului informațional, pentru a realiza în practică aceste schimbări.

Pe scurt. Problema de bază a sistemului nostru de ajutor social este că el este subfinanțat, nu asigură pe deplin acoperirea celor mai sărace și vulnerabile familii și, în același timp, o bună parte din beneficiarii de ajutor social, de fapt, sunt descurajați să participe în câmpul muncii ca urmare a plăților care sunt astăzi efectuate.

Deci, pe de o parte, cei care ar trebui să beneficieze de acest ajutor nu întotdeauna ajung să poată să se bucure de el, iar, pe de altă parte, o parte dintre cei care astăzi beneficiază ca urmare a includerii în sistem sunt descurajați să participe pe deplin în piața muncii și această problemă trebuie rezolvată.

Proiectul de lege și reforma în sine urmărește câteva obiective de bază, printre care cele mai importante sunt: stimularea angajării beneficiarilor de ajutor social, capabili să muncească, prin reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program; creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil și a plafonului de eligibilitate a venitului pentru salariații cu copii; includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului de ajutor social și ajustarea parametrilor anchetei sociale la realitățile noastre de zi cu zi.

Din punct de vedere statistic, deși datele sunt expuse pe larg în nota informativă, eu am să vă dau doar o scurtă perspectivă asupra situației astăzi. Deci, de principiu, de ajutor social în luna decembrie 2021 beneficiau 83796 de persoane, adică 37322 de gospodării.

În ultima perioadă s-a atestat o reducere semnificativă a numărului de beneficiari cu aproape 20 la sută din luna iulie până în luna decembrie, în special ca urmare a majorării pensiei minime.

În general, sunt câteva probleme structurale ale sistemului nostru, prima dintre care ține de acoperirea programului, care astăzi, după cum spuneam, este una insuficientă. Din punct de vedere statistic, analizele noastre arată că doar 26 la sută din familiile extrem de sărace din Republica Moldova, iar pragul sărăciei extreme, vă aduc aminte, este în jur de 1800 de lei, beneficiază astăzi de ajutor social.

Cu alte cuvinte, dacă privim 40 la sută dintre cele mai sărace familii din țară, doar 7 la sută dintre ele sunt astăzi cuprinse de program, ceea ce este un indicator prost.

În același timp, plata medie a ajutorului social, care constituie în luna decembrie 514 lei, se adevărește a fi insuficientă pentru a se asigura că beneficiarii acestei plăți ies din sărăcie extremă, or, ca urmare a acestora, mai puțin de 1/3 depășesc acel prag de venit pentru ca să nu mai fie considerați extrem de săraci. Și aici atrag atenția că noi nici nu vorbim despre sărăcie absolută, dar despre sărăcie extremă. Un prag și mai jos.

În al treilea rând, avem o structură a beneficiarilor care nu reflectă, cu adevărat, structura sărăciei în Moldova. Familiile cu copii astăzi sunt cele mai vulnerabile, iar structura actuală a categoriilor de beneficiari de ajutor social nu reflectă acest lucru.

În rândul celor mai săraci: 20% dintre familii, 52 la sută sunt familii cu copii. Deci fiecare a doua familie dintre cele mai sărace familii din țară sunt familiile cu copii, iar în sistem avem doar 37 la sută familii cu copii. Deci avem o problemă atât ca reprezentare a acestora în structura generală a beneficiarilor, cât și ca număr în termeni absoluți. Astea sunt problemele care țin de acoperirea sistemului.

Acum trecem la problemele care țin de activare și de impactul sistemului asupra descurajării participării pe piața forței de muncă. Deci dacă vorbim despre șomeri. Ponderea șomerilor incluși în program este una mare, ținând cont de numărul total de șomeri din țară. Noi avem 28 mii de șomeri în Republica Moldova, aveam în luna decembrie, dintre care 7100 erau și beneficiari de ajutor social, în timp ce aceeași cifră, cam tot 25 la sută din toți șomerii erau și șomeri cronici, cu alte cuvinte aveau acest statut mai bine de 12 luni. Deci există, practic, o suprapunere perfectă dintre șomerii incluși în sistemul de ajutor social și șomerii cronici, ceea ce ne duce la gândul că totuși există o dependență sau se creează o dependență constantă de acest instrument și el descurajează participarea lor pe piața muncii. Și este necesară o intervenție.

Totodată, programul nostru de ajutor social astăzi nu diferențiază între gradele de dizabilitate și acordul dreptului tuturor de a beneficia de ajutor social, chiar și... deci indiferent de gradul de dizabilitate și capacitatea de muncă nemijlocit a persoanei.

Vreau să vă spun, cred că nu este un secret pentru nimeni, că sistemul nostru de stabilire a dizabilității este unul cu mari probleme. Corupția din acest sistem este bine cunoscută. Avem raioane, cum este raionul Șoldănești, în care rata de dizabilitate este de trei ori mai mare decât media pe țară. Acolo, pe parcursul anilor, au existat scheme bine organizate pentru acordarea dizabilității persoanelor care nu trebuie de fapt să beneficieze.

Și cumva aceeași concluzie derivă și din analiza datelor de la Casa Națională de Asigurări Sociale. Pentru că noi ne-am uitat peste toate persoanele care beneficiază de alocații de dizabilitate sau de pensie de dizabilitate. Am verificat câți dintre ei lucrează în funcție de grad și am descoperit un lucru cel puțin surprinzător.

Deci în rândul persoanelor cu dizabilitate medie, rata de angajare este semnificativ mai mare decât în rândul persoanelor care n-au dizabilitate. Deci, spre surprinderea noastră, datele statistice arată că în Moldova este mai probabil să fii angajat, având o dizabilitate medie, decât neavând o dizabilitate. În toată lumea lucrurile stau invers.

Și este profund surprinzător acest indicator. Și-i greu să-l explicăm altfel, decât printr-o eroare mare de incluziuni în sistem. Și, respectiv, prevederile legii vor să ofere Guvernului posibilitatea de a diferenția între tipurile și gradele de dizabilitate, care se califică automat pentru ajutorul social, ținând cont de specificul Republicii Moldova pe acest segment.

Respectiv, pornind de la aceste probleme care, pe de o parte, ziceam, țin de acoperirea mică a sistemului, pe de altă parte, de impactul negativ al sistemului asupra participării beneficiarilor în câmpul muncii, se profilează câteva soluții de bază. Unele dintre care vor fi adoptate la nivelul legii propuse astăzi, altele urmând să fie implementate la nivelul hotărârii de Guvern.

Deci astăzi, pentru a rezolva problema acoperirii, vor fi întreprinse câteva sau au fost identificate câteva soluții. Noi urmează să majorăm venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil. Ca să facem acest lucru la nivel de lege, vom stabili un venit lunar minim garantat diferit pentru copil și pentru un adult. Iar, ulterior, în hotărârea de Guvern care urmează a fi adoptată în două luni, vom stabili acest quantum majorat față de situația de astăzi.

Și mai mult decât atât, îl vom raporta la minimul de existență pentru un copil, ceea ce până acum nu s-a făcut niciodată. Nu s-a corelat nicicum acest venit lunar minim garantat cu minimul de existență.

În al doilea rând, vom crește plafonul de eligibilitate al veniturilor pentru familiile cu copiii cu adulți salariați. Ce înseamnă aceasta? Că în cazul familiilor unde adulții lucrează și dacă ei au copii, o parte din veniturile acelor familii nu se vor include în stabilirea eligibilității. În așa fel încât să încurajăm anume familiile care lucrează și au copii, prin oferirea unei mai mari oportunități de a beneficia de ajutor social. Asta urmează să o implementăm la nivelul hotărârii de Guvern.

Totodată, o inovație a proiectului este faptul că noi ne propunem să acordăm posibilitatea de a beneficia de ajutor social și zilierilor. Toată lumea cunoaște problema mare de ocupare informală în agricultură. Și noi mizăm că prin oferirea acestui statut, pe de o parte, noi vom deschide acest instrument pentru un număr mai mare de oameni care vor putea beneficia de ajutor social, dacă sunt în sărăcie extremă.

Iar, în același timp, vom stimula zilierii să se înregistreze în calitate de zilieri. Pentru că, astăzi, ei nu fac acest lucru, inclusiv temându-se că ulterior vor trebui să plătească plăți de contribuții sociale la Casa Națională de Asigurări Sociale, cât și din frica de a nu fi eligibili pentru ajutor social, veniturile lor fiind reflectate.

Respectiv, noi o să le dăm voie să beneficieze de ajutor social. N-o să ținem cont de veniturile din agricultură, atunci când vom stabili cuantumul ajutorului social, în speranța că prin aceste măsuri vom asigura o mai bună protecție socială pentru aceste categorii. Și în egală măsură vom încuraja înălbirea sau înregistrarea oficială a acestor munci, care astăzi în proporție de 99 la sută se desfășoară la negru.

Nu în ultimul rând, la fel pentru sporirea acoperirii, urmează să revizuiți acea anchetă socială despre care s-a tot discutat, inclusiv în plenul Parlamentului. Sunt, într-adevăr, itemi bunuri care sunt incluse în acea anchetă care sunt depășite de timp și care trebuie revizuite. Și aceasta urmează s-o facem în următoarele două luni.

Ca să stimulăm participarea activă pe piața muncii a șomerilor și a zilierilor, prevedem în lege posibilitatea de a reduce gradual ajutorul social. Discuția la moment este, ca după 6 luni de zile să existe o reducere cu 20 la sută a acestui cuantum, după 9 luni de zile cu 40 la sută, iar după un an de zile, șomerii care nu și-au găsit un loc de muncă sau nu au activat în agricultură măcar 40–60 de zile să nu poată să mai beneficieze în continuare de ajutor social.

Vor fi anumite excepții în cazul în care în acea familie sunt persoane foarte vulnerabile și în cazul în care excluderea șomerului din schemă i-ar afecta dramatic pe ceilalți membri ai familiei.

Dar toate aceste aspecte urmează să le reglementăm la nivelul hotărârii de Guvern. Astăzi în lege noi, pur și simplu, stabilim posibilitatea ca acest ajutor să fie gradual redus. Și, eventual, aceste persoane la momentul dat să nu mai poată beneficia de ajutorul social.

Tot aici oferim Guvernului posibilitatea să stabilească exact pentru care grade de dizabilitate se acordă dreptul automat de a beneficia de ajutor social, fără a fi necesară confirmarea unui alt statut. Deci gradul sever cu siguranță va fi eligibil. Iar gradul mediu accentuat și în funcție de anumite tipuri de dizabilitate se va stabili ulterior la nivel de hotărâre de Guvern, dacă lucrul acesta urmează să fie posibil sau nu.

Totodată, ultimele prevederi stipulează o protecție mai mare pentru persoanele cu dizabilitate severă. Am considerat că este important anume această categorie s-o izolăm și s-o susținem adițional. Astfel, o să majorăm venitul lunar minim garantat pentru copiii cu dizabilitate severă și pentru adulți, de la 30 la sută la 50 la sută pentru adulți. Este un plus față de venitul standard. Și în cazul unui copil de la 50 la 60 la sută.

Și, totodată, vom oferi posibilitatea să beneficieze de acest statut și automat persoanei care îngrijește de o persoană cu o dizabilitate severă. Pentru că este clar că ea nu se poate încadra în câmpul muncii. Și atunci, dacă are în familie o persoană cu o dizabilitate severă și ea este cea care îi acordă suport permanent, poate să fie inclusă în sistemul de ajutor social.

Deci aceasta este ambiția reformei și sunt principalele prevederi la nivel de lege.

Din punct de vedere financiar, vreau să vă spun că pe parcursul anilor a existat o executare proastă a bugetului alocat pentru ajutorul social.

Dacă anul trecut s-au planificat 645 de milioane, executarea a fost doar de 370, doar de 52 la sută. Anul acesta se întrevede o executare de circa 35... bun, diferență. Deci înseamnă o executare de circa 65 la sută a bugetului alocat pentru ajutorul social, din cauza măsurilor pe care noi le luăm proactiv, în special pe protecția persoanelor în etate.

Pentru că noi am făcut acel pas de majorare a pensiei minime. Acum a fost acea indexare și acea majorare. Și aceasta contribuie la ieșirea acestor oameni din sistemul de ajutor social, ceea ce este un lucru bun. Sistemul de ajutor social, de principiu, trebuie să fie destinat familiilor cu copii. Iar persoanele în etate trebuie să aibă pensie care să le ajungă și să-i scoată din sărăcie extremă. Iar pentru persoanele cu dizabilități avem, la fel, pensii și alocații.

Deci în toată lumea ajutorul social este un instrument pentru familiile cu copii, celelalte categorii având alte instrumente de protecție socială destinate lor. Și cumva și noi gradual observăm aceasta în sistemul nostru. Și acest proces de reformă o să contribuie și mai mult la alinierea noastră structurală la alte sisteme similare din alte țări.

Deci, colegi, pe scurt acestea sunt propunerile.

Dacă sunt întrebări, vă rugăm.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc pentru prezentarea scurtă. (*Rumoare în sală.*)

Prima întrebare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Господин Перчун, в этом проекте есть очень много позитивных моментов. Я приветствую, что вы нас услышали по поводу социальных анкет. Если помните, пару месяцев назад вы меня обвинили в провокации. Оказалось, что это все-таки правда, и я очень приветствую, что вы все-таки пересмотрите эти социальные анкеты.

Что касается вопросов. В articolul 1 пункт с) вы... увеличиваете срок получения пособий молодыми мамами. И тут возникает вопрос: будет ли увеличен срок их нахождения... возможность их нахождения 7 лет или все-таки останется 3 года и общая сумма? Это будет увеличено пособие или это будет вот эти 3 года распределены на 7 лет? Общая сумма, будет увеличено пособие, они 7 лет будут получать какую сумму – которую получали 3 года или будут получать дополнительно?

Domnul Dan Perciun:

Da, deci, în primul rând, referitor la anchetă, dumneavoastră atunci speculați cu privire la includerea televizorului în anchetă. Televizorul de mult timp nu mai este acolo și nici frigiderul, și asta este important să precizăm că-i bine, totuși, să știm care este ultima redacție, dar chiar și acea ultima redacție noi o s-o mai îmbunătățim.

Acum referitor la 3, 7 ani, inițial, intenția extinderii acestei perioade era de a contribui la rezolvarea problemei numărului mic de familii cu copii, pentru că noi intuim că poate asta este unul dintre motive că în localitățile rurale, totuși, grădinițele pe alocuri funcționează doar 4 ore ș.a.m.d. Dar din ultima discuție, pe care am avut-o cu șefii de direcții de asistență socială, ei consideră că nu trebuie intervenit pe partea asta și că măsurile întreprinse pe zilieri sunt mai potrivite, spunându-ne că, de regulă, în aceste familii mama stă acasă, tata lucrează informal în agricultură. Și atunci dacă noi o să-i oferim posibilitatea să se formalizeze ca și zilier, asta o să asigure automat eligibilitatea familiei. De asta noi acest punct pentru lectura a doua o să-l excludem și o să-l păstrăm așa cum este în varianta actuală, de asta și nu am menționat în prezentare, o să păstrăm 3 ani.

Și noi urmează să avem o consultare adițională săptămâna viitoare cu asistenții sociali, și o să organizăm și o dezbatere publică cu... persoanele din societatea civilă, care vor să participe și să se expună pe marginea proiectului. Și ținând cont că o păstrăm așa, nu se schimbă nimic, nici pe partea de indemnizație pentru îngrijirea copilului.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

În continuare, vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Да. Спасибо.

И второй вопрос по поводу того, про Шолдэнешты вы рассказали, про случай в Шолдэнештах, что там больше всего людей, получивших инвалидность, да. Есть факты, подтверждающие, что это нелегально получено, или это просто вы основываетесь на том, что цифра больше, чем в других районах? Или все-таки у нас есть расследование по этому поводу, есть какие-то доказательства? Может быть просто человек-ассистент работает хорошо, оповещает большее количество граждан, которые имеют получать. Я не влезаю, потому что я расследование не проводила, тут мне интересно в этом отношении понять процедуру.

Domnul Dan Perciun:

Da, bine.

Datele statistice nu mint. Și vă dați seama că... nu știu, norul de la Cernobîl nu s-a așezat peste raionul Șoldănești în mod special. Faptul că

media ratei persoanelor cu dizabilități e de 3 ori mai mare într-un raion față de media pe țară... indică că s-a lucrat mai activ în acel raion, și nu cred că asta a fost proactivitatea bine intenționată a acelor consilii regionale... raionale, care existau și care acum au fost centralizate.

Totodată, în raport cu Consiliul pentru dizabilitate, sunt mai multe dosare penale deschise. Condamnări, ca de obicei, mai puțin, dar dosare penale sunt, bine mersi, inclusiv acum sunt persoane cu dosare penale, care activează în cadrul Consiliului. Și este nevoie de o discuție foarte serioasă pe stabilirea dizabilității în Republica Moldova și pe modul în care activează. Reforma din 2018, care a avut loc, nu neapărat a produs rezultatele scontate și practicile proaste, ele persistă într-o oarecare măsură în cadrul Consiliului, într-o oarecare măsură în rândul medicilor de familie, pentru că îi puțină verificare și control pe această dimensiune. Și cred că trebuie să facem mai mult pentru a ne asigura că, într-adevăr, cei care au dizabilitate beneficiază, pentru că, apropo, noi avem o problemă și cu incluziunea, sunt multe persoane, care au o dizabilitate și nu au grad, și asta este o problemă și, pe de altă parte, avem persoane, care nu trebuie să aibă dizabilitate și au grad.

Noi, apropo, uitându-ne peste datele de la CNAS, am văzut oameni cu dizabilitate severă, cu dizabilitate accentuată cu salarii de 20, 25 de mii, ceea ce nu-i rău, dar, cumva, ridică un semn de întrebare. Pentru că dacă tu ai capacitatea de muncă la gradul sever de 10 la sută și ai 25 de mii de lei salariu, cum corelează lucrurile acestea? Sau la accentuată ai 40 la sută capacitatea de muncă. Deci sunt semne de întrebare și aici e un subiect, care trebuie cercetat atent, delicat, pentru că clar că afectează și persoane, care pe bune trebuie să beneficieze de protecție, dar trebuie să excludem și fraudă și să vedem cum găsim soluțiile ca să excludem abuzurile pe dimensiunea asta.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

În continuare.

Doamna Diana Caraman:

Da. De precizare. Я с вами согласна, что нужно, если озвучивать эти цифры или эти основания, нужно все-таки иметь серьезные достоверные источники в этом отношении. И вообще установление инвалидности – это касается непосредственно прав человека, и мне кажется, что данные условия и процедуры должны быть предусмотрены в законе, чтоб каждый человек понимал и не рассчитывал, не зависел от распоряжений Правительства. Поэтому в этом отношении, несмотря на то, что здесь есть и хорошие моменты в этом законопроекте, мы воздерживаемся от голосования по данному проекту.

Domnul Dan Perciun:

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Da. Problema aceasta are un caracter, în opinia mea, național... de importanță națională și strategică. Raportul domnului Perciun a fost complet la moment în această situație în care noi ne aflăm. Poate au mai rămas și ramuri încă neacoperite, nedetaliat și... eu susțin că în raport teza principală a fost susținerea copiilor. Apare o întrebare: cum această susținere o să fie realizată în cazul când părinții lor sunt plecați... ai acestor copii, dar ei au rămas pe seama bunelor, pe seama rudelor, pe seama altcuiva? Aceasta-i problemă foarte serioasă. Și, în genere, la problema demografică în țara noastră trebuie de atras o atenție deosebită, să nu rămânem fără oameni. Cine pleacă, cine-i mai în vârstă și deja nu mai este vârsta reproductivă, și o să rămânem, țara, fără oameni.

A doua problemă importantă este problema șomerilor. Și aici apare o întrebare: ei sunt șomeri, pentru că le plac acele surse mizerabile, pe care ei le primesc sau ei sunt șomeri de aceea că noi nu putem, n-avem posibilitate în economia noastră națională să-i aranjăm în calitate de orice specialitate, de orice... la orice lucru? Aici tot trebuie de analizat. Această problemă nu trebuie să se limiteze numai cu aceea că noi... da, o să fie cred că multe propuneri pentru lectura a doua, dar nu trebuie să se limiteze numai cu aceea că noi o să adoptăm această lege. Problema aceasta întotdeauna a fost și este foarte și foarte importantă.

Și referitor la gradul, într-adevăr, de invaliditate. Aici și în anii sovietici erau diferite încălcări și diferite scheme, și diferite chestii de acestea. Tot așa trebuie să fim atenți și aici. Dar dacă noi luăm și analizăm situația demografică după criteriul de vârstă, noi vedem că sunt oameni... deja procentul de oameni în vârstă este foarte mare și, vrei nu vrei, el dacă se duce la comisia respectivă, el primește acest grad în orice fel și în orice chip. De aceea, pentru lectura a doua, trebuie să lucrăm, poate să nu ne grăbim imediat, peste o săptămână-două, dar să lucrăm și în comisie, și în instituțiile respective, cu Guvernul și cu alte instituții, să hotărâm această problemă. Și încă o dată subliniez: de susținut copiii, în primul rând, copiii.

Domnul Dan Perciun:

Vă dăm perfectă dreptate, problema demografică îi enormă. În proiectul acesta n-o să rezolve problema demografică, el vine să țintească, într-adevăr, cele, cele mai sărace familii, indiferent că-s părinți sau bunicii au rămas cu copiii, sau copiii îns sub autoritatea... sub o altă autoritate tutelară. Trebuie să avem o discuție pe demografie, și ea nu prea este, trebuie să o avem, într-adevăr, și cred că ea este una de interes național și transcende dezbaterile noastre politice, pentru că... ține de supraviețuirea statului

Republica Moldova. Și e o discuție serioasă pe care noi toți ar trebui s-o avem.

Acum pe partea de șomeri. Iarăși dumneavoastră aveți dreptate, există, probabil, oameni care au acest statut, lucrează informal, beneficiază de ajutor social din cauza statutului și mai fac bani din alte activități.

Noi, prin prevederile pe care le stabilim acum, da, dacă ei n-o să-și găsească un loc de muncă, o să-i scoatem din sistem, dar noi le oferim alternativa angajării în agricultură. Și majoritatea acestor șomeri sunt din mediul rural. Și eu cred că în toate localitățile noastre sau cel puțin în discuțiile pe care noi le-am avut cu agricultorii ei permanent se plâng că nu sunt oameni la muncă și nu găsesc lucrători. Deci noi le zicem cumva șomerilor în felul următor: voi aveți un an de zile în care fie să vă găsiți un loc de muncă cu contract de muncă, fie să lucrați ca și zilieri, un anumit număr de zile. Deci le dăm această alternativă.

Dar îngrijorările dumneavoastră sunt valide și toate lucrurile acestea sunt sensibile și clar că sunt foarte multe situații individuale. De aceasta e tare important, și eu mizez cred că aici pe susținerea tuturor, noi să susținem asistenții sociali, pentru că ei sunt pilonul sistemului de protecție socială. Ei trebuie la nivel local să poată fiecare caz în parte să-l judece. Pentru că cineva are probleme cu alcoolul, cineva are probleme cu drogurile, cineva are o dizabilitate mintală care nu-i permite să lucreze. Deci toate aspectele acestea foarte individuale în mod normal trebuie tratate de asistenții sociali, dar asta înseamnă asistenți sociali instruiți și plătiți, să poată face lucrul acesta. Și aceasta este abordarea în țările europene. Acolo ei fac management de caz și se uită peste circumstanțele individuale ale omului. Noi încă suntem destul de departe de aceasta și sperăm să ajungem acolo, dar este foarte mult de lucru, pentru că ține de capacitatea oamenilor de la baza acestui sistem și care sunt și fundamentul lui. Deci pe scurt acestea ar fi remarcile mele.

Tot ce spuneți dumneavoastră este valid și merită a fi discutat pentru lectura a doua, cu siguranță. Dacă sunt propuneri, noi o să le examinăm cu mare drag și le discutăm.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Marian.

Domnul Radu Marian:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Eu am doar o remarcă. Nu există localitate în care eu să merg în teritoriu, în care oamenii să nu se plângă de nedreptate, de inechitatea faptului că există foarte mulți oameni în localitatea lor care sunt perfect apți de muncă și primesc ajutoare destul de generoase. În timp ce alți oameni care, într-adevăr, au nevoie de ajutor nu-l primesc, ceea ce ați declarat și dumneavoastră.

Eu doar țin să salut acest proiect, el este extrem de așteptat de foarte mulți oameni și el o să ajute să restabilească gradual în sensul acesta de coeziune socială pe partea dată.

Am vrut doar să clarific când va intra în vigoare proiectul de lege? Deci el va intra în vigoare imediat sau există o perioadă de tranziție?

Mersi.

Domnul Dan Perciun:

Deci anumite prevederi vor intra... în primul rând, ele urmează a fi detaliate prin hotărâre de Guvern. Deci cumva planul este următor, noi în luna aprilie, totuși, să definitivăm proiectul de lege, după care să ne luăm 2–3 luni să lucrăm asupra hotărârii de Guvern. Pentru că, de fapt, acolo sunt prevederile exacte, termenii, cuantumul, condițiile specifice – tot este în hotărâre de Guvern. Și asta ar fi lunile iunie–iulie să avem definitivată hotărârea de Guvern și din luna septembrie să înceapă a funcționa pe model nou sistemul de ajutor social, pornind de la ceea ce votăm noi astăzi și, sper, până la sfârșitul lunii aprilie în Parlament.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Alte întrebări, stimați colegi?

Alte întrebări nu sunt.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 118 din 04.04.2022, proiectul de Lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

O, pardon, pardon, pardon, pardon. Opriți, vă rog.

Așa de succintă a fost prezentarea că... (*Rumoare în sală.*) Nu, așa de succintă a fost prezentarea că eu am avut impresia că noi și raportul l-am audiat.

Domnul președinte văd că nu obiectează cu nimic.

Raportul comisiei. (*Rumoare în sală.*)

A comasat raportul cu prezentarea, da.

Domnul Dan Perciun:

Deci comisia a examinat proiectul și, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți în ședință (5 voturi „pentru” și 2 „abțineri de la vot”), propune aprobarea în prima lectură.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Iată asta succint se numește. (*Râsete în sală.*)

Vă mulțumim.

Întrebări?

Întrebări nu sunt la raport.

În condițiile raportului, stimați colegi, supun votului în lectura întâi proiectul nr. 118 din 04.04.2022, proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 118 din 04.04.2022, proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, lectura întâi, susținut de 64 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Propun să continuăm cu **proiectul nr. 119 din 04.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară).**

Prezintă doamna Tatiana Ivanicichina, viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

O invit la tribuna centrală.

Doamna Tatiana Ivanicichina – viceguvernator al Băncii Naționale a Moldovei:

Bună ziua.

Stimați deputați,

Astăzi eu o să vă prezint proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, care prevede modificarea Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei și a Legii privind reglementarea valutară.

Acest proiect este elaborat în vederea realizării punctului 58 din Planul național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană. Totodată, acest plan prevede implementarea de către BNM a soluției pentru eficientizarea procesului de licențiere, autorizare și notificare, care în particular vizează licențierea caselor de schimb valutar și a hotelurilor, care intenționează să desfășoare activitate de schimb valutar în numerar cu persoane fizice pe teritoriul Republicii Moldova.

Elaborarea proiectului de lege este condiționată și de necesitatea consolidării procesului de licențiere și supraveghere a participanților pieței valutare din Republica Moldova, astfel încât Banca Națională, în calitate de autoritate de supraveghere a acestora, să dispună de instrumente legale pentru a asigura o supraveghere adecvată a activității unităților de schimb valutar.

Proiectul vizează modificări din mai multe domenii, astfel încât o să le grupez pe principalele modificări. Astfel, proiectul de lege modifică și stabilește prevederi noi privind licențierea și condițiile de activitate ale unităților de schimb valutar, și anume stabilește obligația unităților de schimb valutar să înregistreze fiecare operațiune de schimb valutar în numerar cu persoane fizice la momentul efectuării acesteia în formulare stabilite de către Banca Națională.

O altă prevedere este că proiectul de lege prevede prezentarea de către casele de schimb valutar a cazierelor judiciare ale beneficiarilor efectivi ai acestor entități, ceea ce este o recomandare a Comitetului MONEYVAL de pe lângă Consiliul European.

Proiectul de lege include și conformarea procedurii de licențiere a activității unităților de schimb valutar la prevederile Codului administrativ, în special în partea ce se referă la suspendarea procedurii administrative.

O altă prevedere este că se stabilește cerința de dotare a unităților de schimb valutar cu sisteme de supraveghere și înregistrare video, ceea ce are drept scop neadmiterea încălcării drepturilor clienților acestora în particular în partea ce se referă la revocarea operațiunilor de schimb valutar.

De asemenea, dotarea unităților de schimb valutar cu sisteme de supraveghere și înregistrare video va îmbunătăți deservirea clienților unităților de schimb valutar, în contextul asigurării securității și integrității caselor de schimb valutar.

Proiectul de lege prevede obligația unității de schimb valutar de a asigura supravegherea și înregistrarea video pe toată durata programului de lucru în regim real al timpului, precum și păstrarea acestor înregistrări cel puțin 15 zile calendaristice.

O altă prevedere a proiectului de lege este că acesta dezvoltă instrumente de supraveghere a sectorului unităților de schimb valutar. Și anume se impun unele restricții în privința administratorilor, asociațiilor sau acționarilor caselor de schimb valutar, precum și beneficiarilor efectivi ai acestora care încalcă sistematic prevederile legislației valutare, aferente desfășurării activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice. Astfel, aceste persoane pot să fie private de dreptul de a practica această activitate, pe perioada suspendării de către BNM a activității în cazul încălcărilor sistematice, pe o perioadă de până la 12 luni.

Totodată, este prevăzută majorarea cuantumului amenzii maxime, care poate să fie aplicată caselor de schimb valutar de la 25 de mii de lei la 100 de mii de lei. Aceste propuneri au drept scop optimizarea mecanismului de sancționare prin responsabilizarea eficientă a titularilor de licență.

Prin aceste modificări, totodată, se urmărește sporirea gradului de disciplină în acest domeniu și a siguranței operațiunilor de schimb valutar, ceea ce urmează să contribuie la sporirea calității serviciilor pe piața valutară a Republicii Moldova, oferite de către unitățile de schimb valutar.

Alte prevederi se referă la consolidarea și detalierea cerințelor cu privire la autorizarea și notificarea operațiunilor valutare, care sunt mai mult modificări tehnice. Astfel, aceasta a fost prezentarea.

În continuare, suntem disponibili pentru întrebări.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Vă rog, întrebări.

Doamnă Caraman.

Doamna Diana Caraman:

У нас уже был опыт, когда мы обязывали покупать камеры. И я напомним, что это был случай с использованием камер для БАКа, при сдаче экзаменов на БАК.

Скажите, пожалуйста, камеры, которые будут строго регламентироваться, камеры, которые должны быть установлены в обменных пунктах – будет какая-то фирма конкретно их продавать?

Потому, что, к большому сожалению, в случае с БАК-ом мы имели, насколько я помню, уголовное дело по поводу закупки и транспарентности этого вопроса. Или они могут покупать камеры где захотят сами?

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Aș dori să precizez că acest proiect de lege urmează să intre în vigoare în termen de 5 luni de la data publicării prezentei legi, perioadă în care vor fi elaborate mai multe regulamente specifice.

Dar, totodată, aș dori să menționez că fiecare unitate de schimb valutar este o persoană juridică separată și independentă, care va dispune independent de cum aplică prevederile legislației în practică.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

În continuare? Nu.

Doamna Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc mult.

Domnule raportor,

Aș vrea să vă opriți puțin la articolul 6, unde ați spus că operațiunile valutare de capital... adică aveți niște modificări tehnice. Dar la alineatul (6¹), cuvintele „sau garanției” se exclud și cifrele „50 de mii de euro” se substituie cu cifrele „10 mii de euro”. De ce ați parcurs la micșorarea acestui prag?

Vă rog mult să-mi răspundeți.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Aceste prevederi se referă la procedura de notificare a împrumuturilor și creditelor primite de rezidenți de la nerezidenți către Banca Națională.

Și, astăzi, este acest mecanism de notificare. Doar că din statistică împrumuturile sub 50 de mii de euro prezintă circa o jumătate din suma netă a împrumuturilor private externe.

Și atunci când se elaborează datele statistice inclusiv pentru elaborarea balanței de plăți, nu avem suficientă informație care să reflecte aceste operațiuni.

Astfel, aceste prevederi nu vizează o procedură adițională de autorizare. Este doar procedura de notificare, care se va efectua în mod electronic printr-un portal. Deci va fi doar informată Banca Națională și se face în scopuri statistice.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare, doamnă Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc.

Să înțelegem că vor fi obligați să... adică să notifice această sumă de la 10 mii de euro, nu de la 50 de mii de euro. Doar pentru statistică.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Da, de la 10.

Doamna Inga Sibova:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimată doamnă raportoare,

Sunt aici. Întrebarea mea către dumneavoastră era referitor la faptul că prin supravegherea video a acestor operațiuni financiare se urmărește scopul ca să fie cunoscut cine este beneficiarul, se urmărește scopul ca să fie clară suma tranzacției sau ambele lucruri? Și dacă există alte instrumente de a face acest lucru, prin înlocuirea acestui mijloc pe care îl propuneți.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Deci această prevedere cu instalarea mijloacelor de supraveghere video vine ca încă o măsură de supraveghere eficientă a activității caselor de schimb valutar.

Eu pot să rog colegul domnul Victor Șușu, șeful Departamentului sisteme de plăți, să detalieze.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul nr. 7, vă rog.

Domnul Victor Șușu – *director al Departamentului sisteme de plăți al Băncii Naționale a Moldovei:*

Bună ziua.

În contextul întrebării adresate de dumneavoastră, nu se urmărește scopurile pe care dumneavoastră le-ați comunicat expres. În cazul în care primul scop este anume care a fost menționat de doamna viceguvernator, și anume de protecția utilizatorului în cazul în care dorește să returneze o plată.

Și, respectiv, noi trebuie să avem o probă prin care să demonstrăm că în decurs de 30 de minute el s-a adresat. Și, respectiv, casa de schimb să-și onoreze obligațiunile de a returna sau de a anula operațiunea.

Doi. În cazul de supraveghere se urmărește scopul de a vedea aproximativ dacă operațiunile care pe parcursul unei zile operaționale sau, mai bine zis, clienții care vor veni la casa de schimb valutar, toate operațiunile acestea sunt înregistrate în aparatul de casă și control. Adică ele sunt înregistrate.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Doamnă Dascălu,

În continuare.

Doamna Iulia Dascălu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am și eu o întrebare, pe care și ieri am adresat-o în ședința comisiei.

Spuneți, vă rog, doamnă autoare, nu vă pare dumneavoastră că, în cazul când noi o să instalăm aceste camere, noi o să permitem să dezvoltăm piața tenebră a schimbului valutar?

Pentru că clienții care o să aibă sume impunătoare și cei de rea-credință, credeți-mă că dacă vor cunoaște că în punctele respective sunt plasate camere, ei vor apela la alte persoane. Și cu aceasta noi treptat o să dezvoltăm piața tenebră a schimbului valutar.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Da, vă mulțumesc pentru întrebare.

Intenția primordială a Băncii Naționale la elaborarea acestui proiect era pentru oferirea instrumentelor adiționale de supraveghere eficientă a activității caselor de schimb valutar, precum și protejarea beneficiarilor de aceste servicii.

În ce privește dezvoltarea pieței tenebre, aceasta este deja o contravenție, care urmează să fie urmărită de către organele responsabile de acest domeniu.

Dar fără instrumentele potrivite de supraveghere, noi nu vom putea să asigurăm că aceste servicii sunt corespunzătoare.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Înainte de a oferi și altora, încă trei colegi sunt, au apăsat butonul pentru a adresa întrebări. Lucrul acesta deja se întâmplă. Deci când mergeți la bănci, da, în incinta băncilor este un sistem de supraveghere. Prin analogie, când mergeți în farmacii, în magazine, în spațiul public sunteți în Piața Marii Adunări Naționale. Și toate lucrurile acestea se fac pentru a asigura mai multă securitate pentru cetățeni, inclusiv în Parlament, da, inclusiv pentru situațiile în care... nu știu, cel care a făcut o operațiune, din varii motive, revine și dorește să schimbe sau să renunțe la tranzacție, eventual. Deci, toate lucrurile acestea se fac în beneficiul cetățeanului, care respectă legea. Dacă sunt, dar ei sunt, deăștia cu alte scopuri, ei se încadrează în alt articol. Dar noi pornim de la premisa că muncim, facem lucruri bune pentru cetățeni.

Domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Președinte,

Eu tot în acest context. Eu, din curiozitate, am trecut ieri la 3 case de schimb valutar, ele deja au cameră de filmat. Problema este alta, cum ei acum operează cu datele cu caracter personal, în condițiile când legea astăzi nu prevede, și legea vine, în acest sens, să pună la punct și despre felul cum vor opera cu aceste date cu caracter personal, și trebuia demult acest lucru de

făcut... este salutar. Mai ales că, în condițiile când astăzi nu sunt supuși unor norme despre felul cum trebuie să opereze cu această informație, asta este mai... Dar la bănci este peste tot, chiar nu este o problemă, nu-ți filmează fața. Dacă are cineva să te fure, te fură, așteptându-te în afara casei de schimb valutar, fără să știe câți bani ai. Așa că... să nu mai existe atâtea fobii pentru unii.

Iar pentru suma care este prevăzută cu pașaportul, eu... prezentarea pașaportului, eu vreau să vă spun că există în anumite state, de la 50 de dolari sau euro, tu prezinți. Care este problema dacă sunt bani câștigați cinstit și nu sunt bani furati, care ar fi problema ca noi să începem deja a contabiliza persoanele, care fac sau participă la acest schimb valutar? De aceea eu... rugămintea mea este chiar să revedeți suma, eu chiar cred că este o sumă prea mare pentru participare, de a prezenta, mai bine zis, buletinul... Pentru viitor, chiar... în lectura a doua, ian să vă gândiți și la faptul de micșorat suma.

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Da. Noi ieri, la ședința Comisiei relații externe, fix aceeași întrebare am pus-o, care doamna a vorbit. O să creeze o piață tenebră de schimb valutar. Nu știu, Banca Națională conștientizează lucrul acesta sau nu-l conștientizează. Aceea că sunt camere peste tot locul, noi cunoaștem demult, foarte demult, mai demult decât Banca Națională. Dar aici este un scop, pe care eu, de exemplu, nu l-am înțeles ieri din răspunsurile doamnei, care prezintă astăzi raportul, este un scop în sine al Băncii Naționale. Nu știu dacă noi reușim pentru lectura a doua să descifrăm acest scop, atunci se poate de susținut.

Dar, iarăși, dacă ne referim la practica internațională, europeană, noi toți am fost în diferite state, și așa ceva nu are loc, mai ales cu pașapoarte, cu chestii de acest gen. Aici voi, Banca Națională, eu pot, adică să presupun, vreți să concentrați tot „potocul” acesta de valută în rezervoarele băncii sau care este scopul final al acestor lucruri. Poftim, dacă... explicația dumneavoastră că ori acel care schimbă, ori acel care a schimbat greșește și pe urmă poate să se întoarcă înapoi, și camera fixează că el, într-adevăr, a făcut acest schimb de valută, nu este absolut acceptabilă, absolut nu se acceptă.

Și, în genere, în chestiile acestea trebuie oamenii să aibă libertate completă, dar să nu depindă de... Noi, de fapt, în Parlamentul actual prea mult „нянчимся”, legăm Banca Națională...

Domnul Igor Grosu:

În continuare, microfonul domnului Voronin, vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Banca Națională trebuie să lucreze pe interesul țării, național, dar nu ca sine stătător pentru Banca Națională, Banca Națională „работает сама на себя”, dar nu pentru Republica Moldova, aicea-i toată problema. Și aici trebuie de găsit răspuns la aceste întrebări toate.

Eu nu aștept întrebări de la dumneavoastră, că eu ieri v-am ascultat și nu sunt de acord. Dacă aș fi fost de acord, eu n-aș fi pus astăzi din nou această întrebare.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Dacă îmi permiteți, o scurtă precizare.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

O scurtă precizare, pentru informare, atât a dumneavoastră, cât și a publicului larg. Pe parcursul ultimelor 12 luni de zile, la Banca Națională au parvenit peste 800 de apeluri telefonice de la beneficiari ai serviciilor de schimb valutar cu diferite încălcări. Astfel, vreau să vă asigur că acest proiect vine exclusiv în asigurarea unei supravegheri mai eficiente și pentru protejarea beneficiarilor de aceste servicii.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Domnul Muduc – în continuare.

Vă rog.

Domnul Valeriu Muduc:

Da. Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Eu aș fi vrut către autor câteva întrebări, dacă o să fie posibil. În primul rând, s-au făcut audieri publice pe întrebarea dată și care a fost contingentul?

Fiindcă noi, cumva, schimbăm accentul și scopul legii.

Dacă noi acum am vorbit despre beneficiile în folosul beneficiarilor și am spus că le poate servi ca un ajutor în diferite cazuri, n-o să le mai enumăr, atunci plângerile au fost din considerentul că, cumva, deci îi constrânge pe cei care oferă aceste servicii în intimitatea lor, în primul rând.

În al doilea rând, eu aș fi vrut să știu scopul adevărat al acestei legi, fiindcă noi, cumva, ceva tot timpul stăruim să nu elucidăm. De exemplu, dacă vorbim despre credite, noi nu vorbim despre procente, dar vorbim unde și cum o să le folosim. Dacă acum noi am vorbit despre necesitatea lui din alte

puncte de vedere, atunci domnul reprezentant de la bancă ne spune că noi vrem să verificăm dacă s-au trecut sumele prin casă, dar trecerea... când spunem trecerea sumei prin casă, asta deja este o încălcare și există cadrul legal care trebuie să intervină. În cazul acesta de ce noi, dacă avem probleme... domnul autor a menționat despre faptul că se fac încălcări, atunci când se oferă gradele acestea de invaliditate, noi în cazul acesta ar trebui să punem camere la toți.

Eu vă rog...

Domnul Igor Grosu:

Microfonul domnului deputat în continuare.

Ați finalizat, da?

Vă rog, răspuns.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

Deci referitor la procedura de audieri publice, acest proiect a fost consultat, cel puțin, de 3 ori a trecut prin procedura de transparență decizională, am primit opinii din partea tuturor părților interesate...

Nu știu dacă...

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Alaiba. (*Voce nedeslușită din sală.*)

A, domnule Muduc, cer iertare.

Domnule Muduc,

În continuare, vă rog.

Domnul Valeriu Muduc:

Eu îmi cer iertare, am vrut să intervin a doua parte a întrebării. Care a fost componența celor care au fost invitați? Fiindcă mi se face... așa se creează impresia că noi pe aceștea mici, particulari, îi constrângem, vă spun din... nu vreau să deschid parantezele aici, și rămân doar cei de la bancă.

Vă mulțumesc.

Doamna Tatiana Ivanicichina:

O să-l rog pe domnul Șușu.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul nr. 7, vă rog.

Domnul Victor Șușu:

Noi, conform obligațiilor legale, avem obligația de a pune la transparență toate proiectele și sunt invitați absolut toți actorii. În cazul respectiv concret au fost primite avize de la majoritatea caselor de schimb

valutar, care sunt interesați de proces, de la toate ministerele de resort. Toate avizele respective, inclusiv... juridic, economic și de alt tip, inclusiv avizul Centrului Național Anticorupție, inclusiv în cazul... mai ales camerelor de luat vederi, avizul Centrului Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal, responsabil de aplicarea legii.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnule Muduc,

În continuare.

Domnul Valeriu Muduc:

Nu știu de ce, dar noi tot timpul ne străduim, cumva, să îndreptăm chestiile acestea. Nu pentru asta punem întrebările.

Deci cât privește instituțiile de stat, eu sunt de acord cu dumneavoastră, noi aici putem nici să nu le menționăm, fiindcă sunt solicitate în corespundere cu procedura legală. Dar eu vorbesc de cei la care se referă chestiile acestea. Fiindcă, eu vă zic, am vorbit cu reprezentanții de breaslă și au spus că ei nici n-au știut, n-au fost invitați, nimic. De atâta și am pus întrebarea.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul...

Domnul Victor Șușu:

O precizare. În primul rând, Banca Națională a remis la toate unitățile de schimb valutar o scrisoare prin care a solicitat avizul la proiectele respective de trei ori. Dacă ei n-au dat curs, asta e problema lor.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Alaiba.

Domnul Dumitru Alaiba:

Da, doar ca să concretizez.

Stimați colegi,

Conform ultimului raport al Serviciului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, lansat săptămâna trecută, casele de schimb valutar sunt un segment extrem de expus riscului de spălare a banilor. Asta se întâmplă, pentru că este posibil. Este posibil, pentru că unele reguli sunt foarte flexibile și e tare ușor să mai ascunzi acolo unele operațiuni ș.a.m.d.

Și proiectul acesta nu este doar despre camere, e despre transparență, e despre depistarea beneficiarului efectiv, e despre protecția

consumatorului. Pentru că vi s-a spus că sunt 800 de apeluri pe an referitor la unele nereguli, dar este și despre camere. Și asta nu este nimic straniu și nu este nimic de temut. Și dacă sunt unii dintre noi care avem, poate, un disconfort de la camerele de luat vederi, trăim într-un secol tare complicat pentru domniile voastre. Asta am vrut să vă spun. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul Igor Grosu:

(Râde.) Domnule Muduc,

Vă rog.

Domnul Valeriu Muduc:

Da, indirect s-a primit că am fost vizat. Eu m-aș fi întors înapoi la problematică.

Fără chestiile acestea, vă rog. Vă spun cinstit, zeci de ani, fiecare din noi are o practică oarecare, dar ne întoarcem la momentul acesta: dar câți au fost pedepsiți dacă s-au depistat, cum spune domnul Alaiba, 800 și ceva de încălcări, sau la dumneavoastră în raport, câți au fost pedepsiți? La câți li s-a ridicat licența?

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul nr. 7, vă rog.

Domnul Victor Șușu:

În primul rând, informația aceasta este publică pe pagina web a Băncii Naționale, ea poate fi consultată absolut de toți. Dacă risc să spun careva informații incorecte, dar în ultima perioadă cel puțin a fost aplicat la mai mulți de 30 de entități, inclusiv a fost suspendată licența la câțiva dintre ei. Dar informația este publică pe pagina web a Băncii Naționale.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Microfonul atunci conectați.

Domnule Voronin,

Vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Aveți măcar aproximativ informație: сколько серой валюты циркулирует сегодня в Молдове? Pentru că nu toți se duc la casele de schimb. Se achită unul cu altul prin valută fără a schimba în valuta noastră sau în altă valută. Aveți așa informație Banca Națională?

Domnul Igor Grosu:

Microfonul...

Domnul Vladimir Voronin:

Măcar aproximativ.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul nr. 7, vă rog.

Domnul Victor Șușu:

O cifră concretă nu este. Și cred că ulterior... Și nu este scopul Băncii Naționale de a identifica cifra respectivă, sunt alte autorități și organe care ar trebui să identifice sumele respective.

În proiectul, pe care acum doamna viceguvernator îl propune, scopul este cel declarat din nota informativă, noi nu ne propunem un alt scop.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Comisia economie, buget și finanțe – raportul.

Vă rog.

Domnul Dumitru Alaiba:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern și Banca Națională a Moldovei, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop modificarea Legii nr. 548 cu privire la Banca Națională a Moldovei și a Legii nr. 62 privind reglementarea valutară.

Principalele prevederi ale proiectului de lege sunt următoarele:

1. Proiectul de lege modifică și stabilește prevederi noi privind licențierea și condițiile de activitate ale unităților de schimb valutar.

Și detaliat sunt enumerate unele prevederi, pe care n-o să le mai citesc.

2. Proiectul de lege prevede modificări aferente autorizării operațiunilor valutare de către BNM.

3. Proiectul de lege modifică normele care vizează luarea la evidență de către BNM a unor împrumuturi/credite sau garanții primite de către rezidenți de la nerezidenți.

4. Proiectul de lege modifică unele prevederi care vizează atribuțiile BNM în partea ce se referă la stabilirea condițiilor ce țin de exportul/importul numerarului în monedă națională și în valută străină și a cecurilor de călătorie în valută străină de către anumite categorii de persoane

juridice rezidente și nerezidente, precum și a documentelor care urmează a fi prezentate de către persoanele juridice organelor vamale.

5. Proiectul de lege instituie dreptul băncilor licențiate de a acorda credite în valută străină rezidenților în scopul rambursării creditelor obținute în valută străină de la băncile licențiate.

6. Proiectul de lege instituie prevederi tranzitorii care au drept scop conformarea de către rezidenți la noile prevederi instituite prin proiectul de lege.

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

În urma dezbaterii proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majorității membrilor săi, propune aprobarea proiectului de lege în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 119 din 04.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară).

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 119 din 04.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, susținut în prima lectură de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Propun să mai luăm un proiect, **proiectul nr. 130 din 08.04.2022, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)” – Faza II. Lectura întâi.**

Îl invit la tribuna centrală pe domnul ministru Spînu.

Vă rog.

Domnul Andrei Spînu – *ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezint în atenția dumneavoastră proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)” – Faza II, semnat la Chișinău la 24 decembrie 2021.

În scopul realizării proiectului nominalizat, Republica Moldova a contractat un împrumut în valoare de 15 milioane de euro, dintre care 14 milioane de euro – împrumut suveran din partea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și 1 milion de euro – împrumut concesional din partea Fondului Verde pentru Climă.

Pentru realizarea componentei investiționale este prevăzută suma de 9,5 milioane de euro, iar pentru refinanțarea datoriei istorice a S.A. „CET-Nord” către S.A. „Moldovagaz” – suma de 5,5 milioane de euro.

De asemenea, proiectul urmează să beneficieze de un grant în valoare de 2 milioane de euro oferit de Fondul Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu.

Astfel, bugetul total al proiectului constituie 17 milioane de euro, cu o durată de implementare de 3 ani, 2022–2024. Termenul de valabilitate al Acordului de împrumut este de 15 ani și include perioada de grație de 3 ani.

Rata dobânzii: EURIBOR la 6 luni cu minim zero, plus marja de 1% pe an pentru împrumutul BERD, fără aplicarea ratei dobânzii la împrumutul de la Fondul Verde pentru Climă.

Precizăm că proiectul investițional este orientat spre implementarea unui program de investiții prioritare, identificat în baza unui studiu de fezabilitate, finanțat de BERD, elaborat de către Compania de consultanță franceză „Seureca-Veolia”, fiind identificate următoarele componente ale programului: furnizarea și instalarea punctelor termice individuale; implementarea sistemului de distribuție al agentului termic pe orizontală și apei calde din interiorul blocurilor locative; construcția unui rezervor de acumulare a energiei termice; modernizarea instalațiilor de tratare a apei; implementarea sistemului SCADA; furnizarea softului de modelare termohidraulică.

Obiectivul principal al proiectului constă în instalarea punctelor termice individuale în 166 de blocuri locative, construirea sistemelor de distribuție a agentului termic și a apei calde în 296 de blocuri locative, fiind

acoperite și blocurile locative în care au fost instalate puncte termice individuale în cadrul Fazei I a proiectului, pentru asigurarea unor servicii mai eficiente și sigure de încălzire și alimentare cu apă caldă către consumatori, ceea ce în final va contribui la micșorarea consumului de energie termică în apartamente.

De asemenea, urmare a implementării proiectului va crește calitatea serviciului prestat locuitorilor din municipiul Bălți, prin restabilirea sistemului de livrare a apei calde menajere, asigurarea confortului termic în edificii, prin gestionarea individuală a consumului de energie termică, optimizarea costurilor operaționale, controlul și monitorizarea centralizată la distanță, creșterea duratei de exploatare a utilajelor, echipamentelor, reducerea pierderilor de energie termică.

Menționăm că, urmare a implementării proiectului, urmează să fie atinse următoarele beneficii economice și de mediu:

– Vor fi conectate la sistemul de distribuție a energiei termice pe orizontală și la servicii de apă caldă circa 22281 de apartamente.

– Economii de energie vor constitui 14826 Gcal/an, datorită instalării punctelor termice individuale și a sistemului de distribuție a energiei termice pe orizontală.

– Producerea de energie termică va crește cu 17 la sută sau 33942 Gcal, datorită serviciilor de apă caldă oferite pe tot parcursul anului. Menționăm că, la moment, locuitorii Bălțului nu beneficiază de apă caldă centralizată.

– Producerea de energie electrică va crește cu 32 la sută sau 36791 MW/an, datorită serviciilor de apă caldă oferite pe tot parcursul anului și a producerii energiei în cogenerare.

Proiectul va contribui la reducerea emisiilor de CO₂ cu 23681 de tone pe an.

Și unul din obiectivele importante – datoria istorică pentru gazele naturale consumate de către S.A. „CET-Nord” va fi achitată integral către „Moldovagaz”. Respectiv, întreprinderea va putea să se dezvolte sustenabil și să presteze servicii calitative consumatorilor săi.

În temeiul celor expuse, stimați colegi deputați, rog susținerea proiectului de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Prima întrebare – doamna Caraman.

Vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Если я правильно поняла, часть кредита будет направлена на погашение исторического долга. И в этом отношении скажите,

пожалуйста, за какой период был накоплен этот исторический долг? И какие меры предпринимались для того, чтобы не допустить или уменьшить этот кредит до сегодняшнего дня?

Domnul Andrei Spînu:

Foarte bună întrebare.

Sper să vă regăsiți unii din colegi. În 2000 – 12,6 milioane de lei, în 2003 – 12,9 milioane, în 2004 – 38,4 milioane, în 2007 – 17 milioane și pot să continuu.

Cred că ați înțeles perioada în care s-a format.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

În continuare.

Doamna Diana Caraman:

То есть, я так и не поняла, перечислите тогда либо все, либо с 2009. Я попрошу тех, кому смешно, выйти и сходить, там, в цирк прогуляться.

Скажите, пожалуйста, после 2009 года не формировался долг?

Domnul Andrei Spînu:

Nu, deci a început să se stingă în mod special după ce s-a implementat proiectul de reabilitare și de modernizare a „CET-Nord”.

Și eu vreau să vă spun că permanent li se închideau conturile acestor companii. Uneori nu se plăteau salariile la timp din cauza acestui subiect.

Și noi am reușit să deblocăm acest proiect. Pentru că, vă amintesc, a fost semnat la 24 decembrie 2021. Se pare că interes pentru deblocarea și alocarea banilor pentru achitarea datoriei nici nu a fost.

Respectiv, odată cu ratificarea și acordarea acestui credit „CET-Nord” va fi liberă să se dezvolte așa cum trebuie.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Caraman,

În continuare.

Doamna Diana Caraman:

Второй вопрос. А какие меры конкретно предпринимаются для того, чтобы обеспечить возможность этого предприятия оплачивать по счетам? И в том числе, потом процент по кредиту, который мы возьмём? У них бюджет вырос настолько, что они могут позволить себе сейчас рассчитываться по счетам, в том числе по кредиту?

Domnul Andrei Spînu:

Repet din ce am spus. Termenul de valabilitate al Acordului de împrumut este de 15 ani. Deci ei vor trebui să întoarcă în 15 ani. Suplimentar, economiile la energie vor constitui 14826 Gcal/an. Producerea de energie termică va crește cu 17%, până la 33942 Gcal. Producerea de energie electrică în cogenerare, care va crește veniturile acestei companii, va crește cu 32 la sută, până la 36791 MW/an. Deci toate aceste îmbunătățiri ale sistemului vor duce ca compania să aibă suficiente resurse să achite acest credit.

Și vreau să vă spun că eu am fost personal la „CET-Nord”. Și ceea ce am văzut în Faza I, și sunt sigur, se va întâmpla și în Faza II, această companie va deveni una dintre cele mai moderne, cu un sistem dintre cele mai moderne.

Ce facem noi acum suplimentar? Este că încercăm să găsim un proiect similar pentru municipiul Chișinău, în care să instalăm puncte termice individuale. Or, cred că cei din Chișinău știu că aceasta este, probabil, una dintre cele mai mari probleme pe lângă eficiența energetică a clădirilor din Chișinău.

Și îmi pare rău că nu se face nimic în acest sens de municipalitate.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Marcoci.

Domnul Boris Marcoci:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru, domnule viceprim-ministru,

Vă mulțumesc, într-adevăr, de așa proiect pentru municipiul Bălți. Că municipiul Bălți, dacă să vorbim, demult nu a avut proiecte, care să aibă la bază ceva mai bun decât cum ați făcut dumneavoastră acum.

Desigur, Centrala Termică din Bălți tot timpul a fost goliță, cum ați spus dumneavoastră. Și cei care au pus o întrebare, vă spun eu, așa care tot timpul am fost în municipiul Bălți și știu ce-i Centrala Termică, că 40% la sută au fost goliți într-adevăr, cum spune domnul ministru. Exact așa a fost. Și tot timpul le-au pus pietre, le-au pus bețe în roate, ca ei, aceștia de la Centrala Termică, să nu poată merge înainte.

Desigur că este foarte dureros când cineva prin schemele lor făceau tot posibilul ca Centrala Termică să aibă datorii. Și oamenii din Bălți, locuitorii din municipiul Bălți să stea în frig, de multe ori a fost.

Dar cu apă caldă, domnule ministru, desigur, toate blocurile locative practic, practic, poate sunt 10 la sută dacă mai sunt, nu au apă caldă, fiindcă țevile care erau cu apă caldă, fiecare locuitor cum a vrut așa le-a tăiat și le-a

scos de la dânsii din apartamente. Acum va fi mult mai greu, desigur, să aducem apă caldă în fiecare apartament.

Mulțumesc.

Desigur, voi susține acest proiect.

Dragi colegi,

Vă invit ca să mergeți și voi la Centrala Termică din Bălți, să vedeți cum s-a început în ziua de astăzi din nou să iasă această centrală din ceea ce a fost până în 2021.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Da... Eu cred că am scăpat din informația dumneavoastră, termenul de realizare, în general, al acestui proiect.

Domnul Andrei Spînu:

2022–2024 – 3 ani... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Cu Doamne ajută.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul domnului Voronin, vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

Să dea Domnul. *(Râsete în sală.)*

Și eu tot susțin, pentru că este un proiect foarte necesar... și pentru Bălți... Și dacă se reușește și cu Bălțul, trebuie paralel de mers și cu alte orașe ale Republicii Moldova, aceasta este foarte și foarte necesar. Noi vorbim mult despre integrare, despre alte probleme, dar despre sănătatea și cultura însăși a cetățeanului noi cam trecem pe alături. Și credem că cultura asta-i teatru numai, este și cultura „быта”, și noi trebuie să avem grijă de... ca oamenii să aibă satisfacție și să aibă posibilitatea de a realiza această necesitate a lor.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Să vă audă Dumnezeu. *(Râsete în sală.) (Voce nedeslușită din sală.)*

Nu pot.

Domnul Muduc.

Domnul Valeriu Muduc:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu chiar vreau să zic, din partea celor care au luat cuvântul, că noi susținem proiectul acesta și le dorim tot binele bălțenilor, și nu numai, că acolo este posibilitate și satele din apropiere să se folosească de acest sistem, ca să prelungească această undă a proiectului și mai departe.

Dar întrebarea a fost cu privire la structura datoriilor istorice și aici a fost o întrebare, la care s-a așteptat un răspuns concret. Asta în primul rând.

În al doilea rând, tot așa de concret aștept răspunsul la întrebarea: în afară de taxele și comisioanele care sunt prevăzute la acest proiect, sumar, dacă puteți să ne spuneți cât ne va costa proiectul acesta la sfârșitul lui?

Domnul Andrei Spînu:

Deci eu am menționat valoarea creditului... sau valoarea întregului proiect este de 17 milioane, 2 milioane sunt credit. Rata de creditare este aproape zero, plus marja de 1%.

Înțeleg întrebarea dumneavoastră. Nu am exact suma cât va costa, dar va fi, probabil... este o rată extrem de mică și nu cred că se mai găsește astfel de...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Alaiba, Comisia economie, buget și finanțe.

Domnul Dumitru Alaiba:

Ziua mea, fac ce vreau cu dânsa. (*Gălăgie și râsete în sală.*)

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți” – Faza II, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de Președintele Republicii Moldova, și informează despre următoarele.

Acordul de împrumut, propus spre ratificare, are drept scop contractarea împrumutului în valoare de 15 milioane de euro pentru realizarea Proiectului „Sistemul termoenergetic al municipiului Bălți”.

Astfel, pentru realizarea proiectului în Faza II, Republica Moldova va contracta un împrumut de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, împrumut concesional din partea Fondului Verde pentru Climă, iar 5,5 milioane inclusiv pentru refinanțarea datoriei istorice a S.A. „CET-Nord” față de furnizorul de gaze naturale „Bălți-gaz”, deținută de S.A. „Moldovagaz”.

În contextul celor menționate, Comisia economie, buget și finanțe, cu vot majoritar, a decis susținerea proiectului de lege nr. 130 din 08.04.2022 în prima și a doua lectură.

Dar rămâne la latitudinea Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Întrebări la raport, vă rog?

Întrebări nu sunt.

Coraport – Comisia politică externă și integrare europeană, doamna Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Potrivit Descrierii din anexa 1 la Acord, scopul proiectului este îmbunătățirea eficienței energetice generale, reducerea consumului de gaz pentru încălzire, prin intermediul unei gestionări mai bune a agentului termic în clădiri, restabilirea sistemului de livrare a apei calde menajere locuitorilor din municipiul Bălți și, de asemenea, restructurarea bilanțului contabil al S.A. „CET-Nord” pentru rambursarea datoriei istorice pentru gaze.

Remarcăm că la dosarul proiectului de lege este anexat avizul consultativ favorabil al Comisiei politice externe și integrare europeană cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului, emis în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului a adopta prezentul proiect de lege în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la coraport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 130 din 08.04.2022, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)” – Faza II.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 130 din 08.04.2022, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți” – Faza II, susținut în prima lectură de 64 de deputați.

Vă mulțumesc.

În condițiile raportului și recomandării de a supune proiectul în două lecturi, regulamentar, mă adresez fracțiunilor.

Domnule Starîș,

Vă rog.

Domnul Constantin Starîș:

Da, suntem gata să votăm în a doua lectură.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

PAS?

Domnul Mihail Popșoi:

Și noi sprijinim.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În condițiile acordului fracțiunilor, rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 130 din 08.04.2022, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)” – Faza II, lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 130 din 08.04.2022, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți”, susținut în lectura a doua de 61 de deputați.

În lectura a doua votat.

Mersi mult.

Și ultimul proiect, foarte succint, este un proiect tehnic înainte de pauză, **proiectul nr. 134 din 13.04.2022, proiectul de hotărâre pentru modificarea unor hotărâri ale Parlamentului.**

Prezintă domnul Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Stimați colegi,

Propun atenției dumneavoastră câteva schimbări la componența numerică și nominală a comisiilor permanente. Schimbările nominale din interiorul Frațiunii „PAS”.

Deci doamna Liliana Grosu se transferă de la Comisia drepturile omului la Comisia protecție socială. La Comisia drepturile omului componența numerică scade cu o unitate, la Comisia protecție socială componența numerică crește cu o unitate.

Doamna Dascălu de la Comisia economie, buget și finanțe se transferă la Comisia mediu, domnul Dorel Iurcu de la Comisia mediu la Comisia drepturile omului și doamna Morozova de la Comisia drepturile omului la Comisia economie, buget și finanțe.

Rog să sprijiniți demersul nostru.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări nu sunt.

Rog, ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului proiectul nr. 134 din 13.04.2022, proiectul de hotărâre pentru modificarea unor hotărâri ale Parlamentului.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 134 din 13.04.2022 susținut de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Se anunță o pauză până la 13.40. (*Rumoare în sală.*)

Azi.

PAUZĂ

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Igor Grosu:

Vă rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi,

Continuăm ședința.

Propun atenției dumneavoastră proiectul nr. 389 din 10.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea anexei nr. 2 a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, lectura a doua.

Raportul comisiei – domnul Trubca.

Vă rog.

Domnul Alexandr Trubca:

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul pentru lectura a doua, proiectul de lege pentru modificarea anexei 2 a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, și comunică următoarele.

Proiectul a fost elaborat și înaintat de către doamna Elena Bodnarenco, deputat în Parlament, prin care se propune stabilirea unor valori majorate la despăgubirile pentru prejudiciul cauzat prin pescuit, comercializare, posesiune și export ilicit sau prin nimicirea resurselor biologice acvatice în obiectivele acvatice piscicole, prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 149/2006.

La proiect au parvenit avizele comisiilor permanente, amendamentul doamnei deputate Elena Bodnarenco, avizele Guvernului și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, raportul de expertiză anticorupție, prin care au fost înaintate propuneri și obiecții la proiect, iar rezultatul examinării acestora este reflectat în sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, care face parte integrantă la prezentul raport.

Urmare a dezbaterilor pe marginea proiectului, Comisia agricultură și industrie alimentară propune plenului Parlamentului spre examinare și adoptare în a doua lectură proiectul nr. 389 din 10.12.2021.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 389 din 10.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea anexei nr. 2 a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura se supune votului în lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 389 din 10.12.2021, proiectul de lege pentru modificarea anexei nr. 2 a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, în lectura a doua susținut de 60 de deputați.

Vă mulțumesc.

În continuare, vă propun să continuăm cu proiectul nr. 15 din 20.01.2022, proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, lectură finală.

Doamnă Stamate,

Vă rog. (*Voce nedeslușită din sală.*)

De procedură – domnul Voronin.

Vă rog.

Domnul Vladimir Voronin:

O să încep netradițional: „И нету в Молдове семьи такой, где бы не был бы свой герой”.

Iată, dacă ne uităm în sală, Lilian Carp, bunelul lui „Орден Славы 3-й степени”, îi unicul ordin pentru soldați. „Слава была 3-я, вторая – серебряная, первая – золотая.” Doamna Prim-ministră, bunelul ei cu medalie decorat... „Biruință asupra războiului”. Tatăl meu... eu n-am avut noroc să-l cunosc, nici pe fotografie, a căzut apărând Kievul.

Și noi acum ridicăm mâna asupra celui mai sfânt simbol „lenta victoriei”. Mie... nouă ne este rușine. Cu ce nu s-ar explica, cum nu s-ar vorbi despre aceasta, în fiecare familie, buneii, străbuneii, toți au fost, au fost decorați și acei care au trecut din '43-'44, armata română a trecut împotriva fasciștilor. Însuși „король Михай второй” – cu cea mai înaltă distincție „Орден Победы”. Și noi acum ridicăm mâna la cel ce este mai sfânt. Mie mi-i rușine. Eu nici nu știu cum să mă comport. Eu înțeleg și trecutul meu, și tot prin ce-am trecut eu, și prin foame, și prin sărăcie, și prin tot, și pe urmă mandatele acestea de Președinte mă țin pe mine să nu-mi permit ca eu să fiu dezlănțuit așa, și să mă comport cum trebuie, dar eu sunt împotriva la toată aceasta. Aicea mie mi-i rușine și eu... mi-i rușine de raportul tău și de tot ceea ce se petrece aici. „Клянусь вам честью.”

Domnul Igor Grosu:

Domnul Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Eu am vrut doar să comentez pe acest subiect. Mie mi-i rușine că astfel de simboluri ajung sau inscripții au ajuns pe tancuri și pe însemnele armatei ruse, care acum fac acest război împotriva Ucrainei. Noi nu putem să tolerăm simbolurile războiului să fie prezente în Republica Moldova și asta este partea centrală. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamnă președintă,

Vă rog. (*Deputații Frațiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor boicotează tribuna centrală a Parlamentului.*)

Doamnă președintă...

Doamna Olesea Stamate:

Să citesc raportul?

Domnul Igor Grosu:

Citiți raportul. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi...

Domnul Igor Grosu:

Doamnă președintă,

Dați, vă rog, citire raportului.

Doamna Olesea Stamate:

Stimați colegi, (*Strigăte în sală.*)

Înainte de a da citire raportului, vreau să menționez că în acest proiect de lege nu se interzice utilizarea acestei lente, atunci când ea este parte a medaliilor. (*Deputata Diana Caraman a conectat muzică la boxă.*) Deci cei care au primit-o în semn de recunoștință pentru faptul că au luptat în război și au apărat cetățenii acestei țări, și au apărat Patria, o vor putea purta în continuare.

Am să dau citire raportului. Sper că o să mă auziți, stimați colegi.

La data de 7 aprilie 2022, Comisia juridică, numiri și imunități a examinat în lectura a doua proiectul de lege nr. 15 pentru modificarea Codului contravențional.

Menționăm că, la data de 7 aprilie 2022, la proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional au fost înregistrate amendamente. Reieșind din considerentul că în conținutul amendamentelor acceptate de comisie sunt și propuneri de modificare a altor acte normative, deputatul în Parlament Veronica Roșca a înaintat propunerea ca proiectul de lege nr. 15 să aibă următoarea denumire: proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative. Această propunere a fost susținută de comisie. La data de 07.04.2022, plenul Parlamentului a examinat în lectura a doua proiectul de lege nr. 15 din 20 ianuarie 2022. Astfel, la prezentarea raportului Comisiei juridice, numiri și imunități, deputatul în Parlament Veronica Roșca a precizat, pentru stenogramă, data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege.

Ulterior, în cadrul procedurii de redactare, postredactare a proiectului de lege, s-au constatat unele neconcordanțe redacționale, care impun necesitatea adoptării proiectului de lege în lectură finală. Astfel, pentru înlăturarea acestor curențe, proiectul de lege nr. 15 se propune a fi examinat în lectură finală, cu anexarea la prezentul raport a proiectului redactat.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor aleși, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului nr. 15 în lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Domnul Șoimaru.

Domnul Vasile Șoimaru:

Doamnă raportoare,

Stați un pic.

Dacă ați consultat, cumva, de la prima la a doua lectură, Ștefan cel Mare, într-adevăr, purta la piept „ленточка” asta? (*Aplauze.*) (*Rumoare în sală.*) (*Strigăte în sală: Rușine! Rușine!*) Nu, da? (*Voci nedeslușite din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Colegi...

Colegi,

Vă rog.

Doamna Olesea Stamate:

Domnule Șoimaru,

Eu nu-mi dau seama cum sau nu-mi imaginez cum Ștefan cel Mare ar fi putut purta această lentă. Dar nu este despre asta, este despre faptul că această lentă, din păcate, este utilizată acum unde se omoară sute și mii de oameni în Ucraina, este un masacru ceea ce se întâmplă acolo. Și noi, pur și simplu, nu putem să stăm deoparte și să ne uităm cum această lentă va fi utilizată și propagată și în țara noastră.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Băluțel.

Domnul Adrian Băluțel:

Dacă tot doamna Caraman nu are plăcerea să stea să asculte și poziția noastră, eu vreau să menționez pentru cetățenii care ne privesc, (*voce nedeslușită din sală*) vreau să spun un lucru: după al Doilea Război Mondial, cel mai prețios lucru, care trebuie sărbătorit și a fost sărbătorit pe parcursul a mulți, mulți ani, lucru, care a fost... (*Strigăte în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Colegi,

Calm, calm.

Gata, calm, vă rog.

Domnule Băluțel,

Continuați.

Domnul Adrian Băluțel:

Da. Eu vreau să spun un lucru, lucru, care, după al Doilea Război Mondial, a fost prețuit și sărbătorit, a fost pacea, care a domnit pe continentul european după cel de-al Doilea Război Mondial.

Noi astăzi suntem într-o perioadă, unde nu mai avem această pace în Europa, avem un război în Ucraina, un război pe vitrina căruia stau însemne de război, inclusiv această lentă, inclusiv Z-uri, V-uri și așa mai departe.

Interzicerea acestor simboluri, dragi cetățeni care ne privesc, nu exclude și nu interzice sărbătoarea de 9 mai, comemorarea victimelor care au căzut în al Doilea Război Mondial, victoria și pacea care a fost instaurată după acest lucru, dar noi nu ne putem permite acum să acoperim eroismul oamenilor care au căzut în al Doilea Război Mondial, pacea care a domnit după cel de-al Doilea Război Mondial cu o lentă, cu imagini și cu simboluri care acum sunt imaginea războiului. Și, respectiv, pe 9 mai o să comemorăm victimele din cel de-al Doilea Război Mondial, o să comemorăm victimele care acum mor în fiecare zi: soldați, civili, copii, mame cu copii, și o să ne dorim, și o să chemăm spre pace și unitate.

Mersi.

(Deputații Frațiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor părăsesc Sala de ședințe.)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Șoimaru.

Domnul Vasile Șoimaru:

Domnule Președinte,

Am cam întârziat că am vrut să-i adresez o întrebare domnului Voronin, dacă era permis. Bunelul lui, Isidor Sîrbu, tatăl mamei lui, s-a refugiat în România, tancurile rusești îi atingeau călcâiele. Acolo s-a salvat, acolo a trăit, acolo au rămas urmașii lui. Uite, pe dâșii nu-i recunoaște. Și el acum, uite, încă face scene de acestea. Cât se poate, domnule? Când o să-ți iei adio de la trecutul glorios al Uniunii Sovietice și al regimului bolșevic de pe plaiul acesta? Când oare?

Domnule Voronin,

Mă auziți?

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamna Dascălu.

Doamna Iulia Dascălu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am o rugămintă către toți colegii, inclusiv către conducerea Parlamentului Republicii Moldova, haideți în Sala de plen să auzim Imnul Republicii Moldova, și nu muzica și cuvintele unui stat străin și tot felul de altă muzică. Chiar vă rog foarte mult.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamnă președintă,

Vă rog să luați loc.

Ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectură finală proiectul nr. 15 din 20.01.2022, proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 15 din 20.01.2022, lectură finală, votat de 53 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră, proiectul nr. 133 din 12.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Lectura întâi.

Domnule Trubca,

Vă rog.

Domnul Alexandr Trubca:

Bună ziua, stimați colegi.

Stimate domnule Președinte,

Vă propun atenției dumneavoastră proiectul de lege nr. 133 din 12 aprilie 2022 cu privire la modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Contextul acestei legi este unul foarte special în contextul de creștere a prețurilor la inputurile în agricultură. Și, în acest context, Guvernul Republicii Moldova a venit cu un șir de măsuri de suport pentru sectorul agricol, în mod special în cazul de față vorbim despre subvenționarea unei părți din acciza la motorină. Și, în acest context, Ministerul Agriculturii și

Industriei Alimentare a elaborat un proiect de hotărâre de Guvern pentru aprobarea modului în care urmează să fie utilizat Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, în vederea compensării parțiale a accizelor la motorină pentru producătorii agricoli în anul 2022.

Dar este o mică problemă cu această hotărâre de Guvern, fiindcă cadrul normativ primar, cadrul legal și, în special, Legea nr. 276/2016 nu stipulează careva prevederi ce țin de compensarea și, în special, pentru acciza la motorină utilizată de producătorii agricoli.

Și anume în acest context, pentru a asigura producătorii agricoli cu resurse financiare în condițiile lucrărilor de primăvară, este necesar de modificat legea și de făcut un amendament în sensul... prin derogare de la lege, să permitem utilizarea resurselor din FNDAR, din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, pentru compensarea parțială a accizei la motorină pentru producătorii agricoli.

Mai mult decât atât, pot să vă spun că o astfel de practică sau un astfel de amendament a fost făcut și în anul 2020 pe fundalul secetei și crizei din sectorul agricol din 2020, a fost făcut un amendament similar prin care s-a mers debursarea resurselor Fondului pentru compensarea pierderilor agricultorilor.

Drept urmare a acestei modificări și a hotărârii Guvernului, urmează ca agricultorii să beneficieze de o subvenție în valoare de 200 milioane de lei pentru compensarea accizei la motorină, iar valoarea totală a Fondului de subvenționare urmează să crească de la 1,5 miliarde la 1,75 miliarde de lei pentru anul 2022, ceea ce reprezintă circa de două ori mai mult decât în anul 2021. Cam asta e.

Dacă sunt întrebări, vă rog.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări la autor?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei.

Cred tot dumneavoastră?

Da, vă rog.

Domnul Alexandr Trubca:

Da. Comisia agricultură și industrie alimentară, sesizată în fond, a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către domnul Vladimir Bolea, deputat în Parlament.

Proiectul de lege a fost elaborat în contextul scumpirii inputurilor, în special a motorinei.

Modificările propuse urmăresc împuternicirea Guvernului de a aproba o procedură specială de stabilire și acordare a mijloacelor financiare destinate compensării parțiale a accizelor la motorina utilizată de producătorii agricoli în anul 2022 pentru efectuarea lucrărilor în exploatațile agricole.

Este de menționat că Legea nr. 276/2016 nu prevede o procedură de acordare a careva compensații pentru acciza la motorina utilizată de producătorii agricoli.

Astfel, pentru a asigura producătorii agricoli cu surse financiare necesare efectuării lucrărilor agricole de sezon prin acordarea compensațiilor pentru acciza la motorină, se impune operarea modificărilor propuse prin proiectul de lege.

În contextul celor expuse mai sus, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 133 din 12.04.2022 spre examinare și aprobare în prima lectură.

Totodată, în lipsa de obiecții și propuneri, proiectul de lege nominalizat se propune pentru adoptare și în lectura a doua în cazul în care există consens.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Ne pregătim pentru procedura de vot.

Microfonul domnului Trubca, vă rog.

Domnul Alexandr Trubca:

E important să dăm în două lecturi. Fiindcă imediat cum legea este promulgată și publicată în Monitorul Oficial, pot începe debursările pentru agricultori. Și asta e important.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Se supune votului în prima lectură proiectul nr. 133 din 12.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 37

din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 133 din 12.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, susținut de 55 de deputați în prima lectură.

Propunerea comisiei a fost să susținem și în a doua lectură, din considerentul că este un proiect așteptat de agricultori. Și din momentul promulgării, executivul să poată purcede la debursarea și finanțarea agricultorilor.

Înțeleg că există disponibilitate pentru lectura a doua, da?

Domnul Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Având în vedere urgența, că agricultorii trebuie să-și primească cât mai repede subvențiile, vom sprijini votarea în a doua lectură.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 133 din 12.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 133 din 12.04.2022, proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, susținut de 54 de deputați în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Și ultimul proiect de pe ordinea de zi este proiectul nr. 399 din 15.12.2021, proiectul de lege cu privire la condominiu, lectura întâi.

Prezintă domnul deputat Vitalie Jacot.

Vă rog.

Domnul Vitalie Jacot:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Dați-mi voie să prezint atenției dumneavoastră proiectul nr. 399 din 15.12.2021. Este vorba de Legea cu privire la condominiu. Proiectul a fost elaborat de un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

În primul rând, vreau să remarc că în țara noastră avem patru forme de administrare a bunurilor imobile, aflate în proprietate comună. Sunt nemijlocit asociațiile de coproprietari în condominiu – ACC-urile. Aceasta este cea mai nouă formă și este reglementată de o lege care este acum în vigoare. Sunt APLP-urile – asociațiile de proprietari ai locuințelor privatizate, sunt cooperativele de construcții locative – CCL-urile. Aceste două forme, de bine, de rău, tot se află într-un cadru normativ.

Și este ultima formă – este fondul locativ care se află în gestionarea administrațiilor publice locale. Iată aici este un gol legislativ vădit. Majoritatea fondului locativ se află în această formă de administrare.

Respectiv, proiectul de lege este menit să suplinească aceste goluri legislative. Proiectul dat are la bază Legea nr. 276 cu privire la condominiu, elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Și votată în noiembrie 2018, în două lecturi, dar nepromulgată în acea perioadă.

Prezentul proiect are ca scop de a îmbunătăți cadrul normativ care reglementează relațiile dintre proprietarii de apartamente și alte încăperi izolate, ca parte a relațiilor de condominiu. Este un proiect de lege pe cât de complex, pe atât de complicat și de sensibil. El vine să suplinească golurile legislative, după cum am menționat, care au persistat în domeniul locativ pe parcursul a zeci de ani.

Își propune ca scop, în primul rând, îmbunătățirea prevederilor legislației în vigoare, precum și introduce norme bazate pe principii noi, de exemplu, principiul transparenței.

Aici găsim și reglementarea noțiunii de „e-Condoiniu” – o platformă pe care vor fi stocate și de pe care vor fi administrate complexe.

Aici găsim și noțiunea de „sinteză a activității”, care trebuie prezentată membrilor condominiului. Ceea ce este o ambianță de informație, pentru ca locatarii să știe mai bine cât s-a colectat, cât s-a cheltuit, care sunt devizele de cheltuieli, care sunt datorii nemijlocite.

Un alt principiu propagat este principiul participativității locatarilor în procesul decizional. Aici am venit cu norme pentru diminuarea cvorumului

adunării generale, pentru introducerea participării on-line, pentru votarea prin corespondență și multe altele.

La fel, se introduc o serie de norme de protecție a proprietarilor din condominiu contra plăților nejustificate. Aici ne referim la prevederile despre privilegiu, despre subrogarea de către noul proprietar a obligațiilor financiare etc.

Încă o prevedere importantă este crearea unui fond de rezervă pentru reparații capitale, accesul și utilizarea căruia sunt reglementate detaliat în actualul proiect.

La fel, se fac îmbunătățiri ale cadrului normativ pentru o mai bună informare a proprietarilor despre situația asociației ai cărei membri sunt, un control mai transparent al costurilor de locuințe și un proces mai flexibil de luare a deciziilor la nivel de asociații.

Spre deosebire de legea în vigoare, în noul proiect se reglementează foarte minuțios atribuțiile organelor de conducere. Se delimitează foarte detaliat noțiunea de „președinte al consiliului, administrator și gestionar”.

Țin să remarc că această lege va avea efect nu numai asupra proprietarilor de locuințe, cum se crede în general, ci va reglementa și relațiile patrimoniale dintre agenții economici care au proprietăți comune și le administrează în comun, dar activează actualmente într-un vacuum legal, într-un vacuum legislativ inexistent. Adică într-un vacuum legislativ, fiind ghidați doar de bunul simț și buna intenție, dar și de niște cutume stabilite de-a lungul timpului. Aceasta evident nu este suficient. Deci noul proiect de lege va reglementa și relațiile acestor subiecți de drept.

O atenție deosebită este acordată modului de înregistrare în Registrul de stat al bunurilor imobile, proces care tinde să fie simplificat, excluzând cât costurile nejustificate, suportate de către asociații, atât și procesul excesiv birocratic.

Totodată, locatarii și proprietarii de bunuri vor avea acces direct și imediat la toate actele de constituire, la toate sintezele anuale, care reflectă situația financiară a asociației, la informația de contact a gestionarilor și prestatorilor de servicii.

Actualmente, lipsa acestei informații și limitarea accesului către ea constituie un impediment considerabil în administrarea eficientă și efectivă a fondului locativ.

Încă un aspect pe care vreau să-l remarc este luarea în considerare în noul proiect de lege a intereselor persoanelor social și financiar vulnerabile. Proiectul prevede anumite oportunități de înlesnire financiară pentru aceste persoane pe care le poate acorda adunarea generală.

Având ca scop alinierea legislației Republicii Moldova în domeniul locativ cu cea a statelor în dezvoltare și încercând a prelua toate normele lucrative și bine funcționale la elaborarea proiectului de lege, s-a cercetat

dreptul comparat în materie, inclusiv din Franța, Estonia, Germania, Australia, Italia, România și Federația Rusă. În normele prezentului proiect sunt integrate prevederi din legislația acestor state.

Ca rezultat al celor relatate, având ca scop crearea unui cadru normativ eficient în domeniul administrării în comun a bunurilor mobile, rog susținerea de către dumneavoastră a acestui proiect.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc, domnule autor.

Stimați colegi,

Întrebări la proiect?

Întrebări nu sunt.

Rog să luați loc.

Raportul comisiei.

Domnul Dumitru Alaiba:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege cu privire la condominiu, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați.

Proiectul de lege este propus în scopul de a îmbunătăți cadrul normativ ce reglementează relațiile de condominiu dintre proprietarii de apartamente... membri ai acestuia. Obiectivul îmbunătățirii cadrului normativ rezidă din lipsa informării adecvate a proprietarilor despre situația asociației, ai cărei membri sunt; lipsa controlului transparent al costurilor de locuință și necesitatea unui proces mai flexibil de luare a deciziilor la nivel de asociație.

Proiectul de lege introduce noi reglementări privind dreptul de proprietate în condominiu, cerințele față de actele juridice prin care se constituie un condominiu și privind dreptul real al proprietarilor din condominiu.

Potrivit notei informative, implementarea prevederilor propuse prin proiect ar putea implica mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat sau al altor autorități publice necesare pentru crearea platformei e-Condoiniu de către Agenția de Guvernare Electronică.

Este de menționat că proiectul de lege cu privire la condominiu este avizat pozitiv de comisiile permanente, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și Guvernul Republicii Moldova.

Urmare a examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu vot majoritar, a decis susținerea proiectului de lege nr. 399 din 15 decembrie 2021 și îl propune spre aprobare în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați deputați,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 399 din 15.12.2021, proiectul de lege cu privire la condominiu.

Rog, inițiem procedura de vot.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 399 din 15.12.2021, proiectul de lege cu privire la condominiu, votat în lectura întâi de 53 de deputați.

Vă mulțumesc.

Agenda de astăzi a fost epuizată.

Domnule Șoimaru,

Vă rog.

Domnul Vasile Șoimaru:

A început Ora Guvernului? (*Râsete în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Poftim, Ora Guvernului.

Domnul Vasile Șoimaru:

Domnule Președinte,

Dați-mi voie, din partea deputaților din primul Parlament, a votanților și a semnatarilor Declarației de Independență a Republicii Moldova, să adresez mulțumirile noastre acestei generații tinere, care în ultimele două săptămâni a efectuat cel de-al doilea vot istoric. Dar mai urmează, stimați colegi, tineri, cum sunteți, mai aveți de lucru.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Dacă alte intervenții nu sunt, vă mulțumesc.

Ședința o declar închisă.

Următoarea ședință – joia viitoare.

Vă mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 14.31.

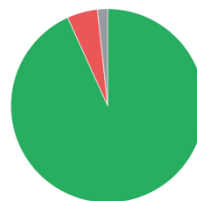
Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.

Vot pentru aprobarea proiectului ordinii de zi

10:32:23

FRAȚIUNEA	PAS	BCS	ȘOR
PENTRU	55	0	0
CONTRA	0	3	0
NU A VOTAT	0	0	1

PENTRU: 55

CONTRA: 3

NU A VOTAT: 1

Total: 59 deputați

Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.	PENTRU NANTOI O.
PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.	PENTRU CALINICI A.
PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.	PENTRU BALUȚEL A.
PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.	PENTRU DASCĂLU I.
PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.	PENTRU VOLOH L.
PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.	PENTRU GHERMAN D.
PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.	PENTRU CHEPTONAR A.
PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.	PENTRU AGHEORGHIESEI G.
PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.	PENTRU PĂSAT I.
PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.
PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.
PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.	

Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

CONTRA RUSOL N.	CONTRA SIBOVA I.	CONTRA CARAMAN D.
-----------------	------------------	-------------------

Frațiunea parlamentară a Partidului Politic "ȘOR"

NU A VOTAT TAUBER M.

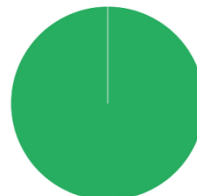
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte – art.2, 3, 32, ș.a.; Legea nr.269/1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova – art.1, 2, 3, 4, 11)

10:48:24

nr. 106 din 31.03.2022
Lege organică

lectura I

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	56	8
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 64

CONTRA: 0

NU A VOTAT: 0

Total: 64 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

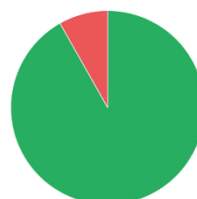
PENTRU STARÎȘ C.	PENTRU BODNARENCO E.	PENTRU VORONIN V.	PENTRU RUSOL N.
PENTRU SIBOVA I.	PENTRU CARAMAN D.	PENTRU MUDUC V.	PENTRU NIGAI V.

Proiectul de lege pentru modificarea articolului 25.1 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură nr. 97 din 24.03.2022
lectura II
Lege organică

10:53:49

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	56	0
CONTRA	0	5
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 56

CONTRA: 5

NU A VOTAT: 0

Total: 61 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

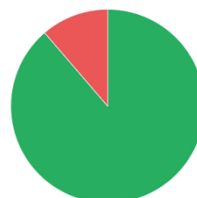
CONTRA BODNARENCO E.	CONTRA RUSOL N.	CONTRA SIBOVA I.	CONTRA CARAMAN D.
CONTRA MUDUC V.			

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului – art.73, 97; Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament – art.10; ș.a.) nr. 390 din 13.12.2021
lectura II
Lege organică

10:56:51

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	55	0
CONTRA	0	7
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 55

CONTRA: 7

NU A VOTAT: 0

Total: 62 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU CANAȚUI O.
PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.	

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

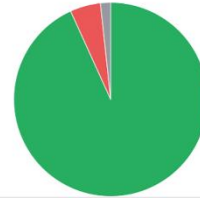
CONTRA STARÎȘ C.	CONTRA BODNARENCO E.	CONTRA RUSOL N.	CONTRA SIBOVA I.
CONTRA CARAMAN D.	CONTRA MUDUC V.	CONTRA NIGAI V.	

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale – art.4, anexa nr.1; Legea nr.130/2021 pentru modificarea unor acte normative – art.VI) nr. 49 din 23.02.2022
lectura II
Lege organică

10:59:47

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	55	0
CONTRA	0	3
NU A VOTAT	1	0

PENTRU: 55
CONTRA: 3
NU A VOTAT: 1
Total: 59 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.	PENTRU ȘOIMARU V.
PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.	PENTRU NANTOI O.
PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.	PENTRU CALINICI A.
PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.	PENTRU BALUȚEL A.
PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.	PENTRU DASCĂLU I.
PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.	PENTRU VOLOH L.
PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.	PENTRU GHERMAN D.
PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.	PENTRU CHEPTONAR A.
PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.	PENTRU AGHEORGHIIESEI G.
PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.	PENTRU PĂSAT I.
PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.
PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.
PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.	NU A VOTAT DAVIDOVICI N.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

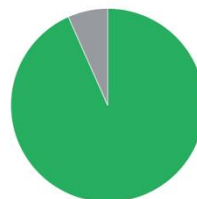
CONTRA STARÎȘ C.	CONTRA BODNARENCO E.	CONTRA RUSOL N.
------------------	----------------------	-----------------

Proiectul de lege cu privire la abrogarea capitolului XIII.1 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003
nr. 79 din 16.03.2022
lectura II
Lege organică

11:02:45

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	56	0
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	4

PENTRU: 56
CONTRA: 0
NU A VOTAT: 4
Total: 60 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

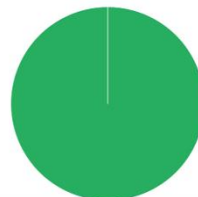
NU A VOTAT STARÎȘ C.	NU A VOTAT BODNARENCO E.	NU A VOTAT RUSOL N.	NU A VOTAT SIBOVA I.
----------------------	--------------------------	---------------------	----------------------

Proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic
nr. 504 din 10.12.2020 UE lectura II
Lege organică

11:08:20

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	56	8
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 64
CONTRA: 0
NU A VOTAT: 0
Total: 64 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QĂTRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MORZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

PENTRU STARÎȘ C.	PENTRU BODNARENCO E.	PENTRU VORONIN V.	PENTRU RUSOL N.
PENTRU SIBOVA I.	PENTRU CARAMAN D.	PENTRU MUDUC V.	PENTRU NIGAI V.

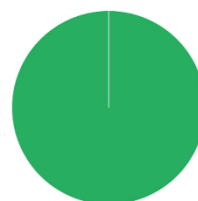

Proiectul de lege privind modificarea Legii nr.133/2008 cu privire la ajutorul social
(art.5, 6, 7, ș.a.)
nr. 118 din 04.04.2022
Lege organică

lectura I

11:41:16

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	56	8
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 64

CONTRA: 0

NU A VOTAT: 0

Total: 64 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

PENTRU STARÎȘ C.	PENTRU BODNARENCO E.	PENTRU VORONIN V.	PENTRU RUSOL N.
PENTRU SIBOVA I.	PENTRU CARAMAN D.	PENTRU MUDUC V.	PENTRU NIGAI V.

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.11, 11.2, 11.3, 75; Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară – art.3, 4, 6, ș.a.)

12:12:16

nr. 119 din 04.04.2022

lectura I

Lege organică

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	54	0
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	1	7

PENTRU: 54
CONTRA: 0
NU A VOTAT: 8
Total: 62 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.
PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.
PENTRU NOVAC L.	PENTRU GAVROUC V.	NU A VOTAT CANAȚUI O.	

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

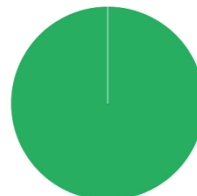
NU A VOTAT STARÎȘ C.	NU A VOTAT BODNARENCO E.	NU A VOTAT RUSOL N.	NU A VOTAT SIBOVA I.
NU A VOTAT CARAMAN D.	NU A VOTAT MUDUC V.	NU A VOTAT NIGAI V.	

Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului "Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”) – Faza II
nr. 130 din 08.04.2022 **lectura II**
Lege organică

12:34:07

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	53	8
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	0

PENTRU: 61

CONTRA: 0

NU A VOTAT: 0

Total: 61 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU ALAIBA D.	PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.
PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎI A.	PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.
PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.	PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.
PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.	PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.
PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.
PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.
PENTRU GAVROUC V.			

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

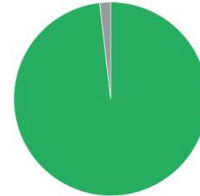
PENTRU STARÎȘ C.	PENTRU BODNARENCO E.	PENTRU VORONIN V.	PENTRU RUSOL N.
PENTRU SIBOVA I.	PENTRU CARAMAN D.	PENTRU MUDUC V.	PENTRU NIGAI V.

Proiectul de hotărâre pentru modificarea unor hotărâri ale Parlamentului (Hotărârea nr.85/2021 privind înființarea comisiilor permanente ale Parlamentului și componența lor numerică - art.1; Hotărârea nr.86/2021 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente - art.1; Anexa nr.2; Anexa nr.5; Anexa nr. 9; Anexa nr. 10) nr. 134 din 13.04.2022

12:36:38

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	54	0
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	0	1

PENTRU: 54
 CONTRA: 0
 NU A VOTAT: 1
 Total: 55 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU CARP L.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.
PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.
PENTRU PĂSAT I.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.
PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.	PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.
PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.		

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

NU A VOTAT RUSOL N.

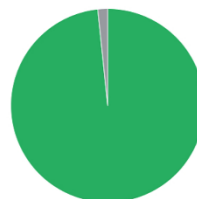

Proiectul de lege pentru modificarea Anexei nr.2 a Legii nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura nr. 389 din 10.12.2021
Lege organică

lectura II

13:57:11

FRAȚIUNEA	PAS	BCS
PENTRU	54	6
CONTRA	0	0
NU A VOTAT	1	0

PENTRU: 60
 CONTRA: 0
 NU A VOTAT: 1
 Total: 61 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU DAVIDOVICI N.	PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.
PENTRU ȘOIMARU V.	PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU NANTOI O.	PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.
PENTRU CALINICI A.	PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.
PENTRU BALUȚEL A.	PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBCA A.	PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU DASCĂLU I.	PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂTĂNOI A.
PENTRU VOLOH L.	PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GHERMAN D.	PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.	PENTRU CHEPTONAR A.
PENTRU GONȚA M.	PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.	PENTRU AGHEORGHIESEI G.
PENTRU GROSU L.	PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.	PENTRU PĂSAT I.
PENTRU MARCOCI B.	PENTRU RACU A.	PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.
PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.
PENTRU BARDA V.	PENTRU GAVROUC V.	NU A VOTAT BABICI I.	

Fracțiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor

PENTRU STARÎȘ C.	PENTRU VORONIN V.	PENTRU RUSOL N.	PENTRU CARAMAN D.
PENTRU MUDUC V.	PENTRU NIGAI V.		

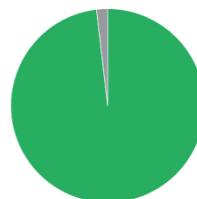

Proiectul de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova
nr.218/2008 (art.18, 19, 20.1, ș.a.)
nr. 15 din 20.01.2022
Lege organică

lectură finală

14:09:11

FRAȚIUNEA	PAS
PENTRU	53
CONTRA	0
NU A VOTAT	1

PENTRU: 53

CONTRA: 0

NU A VOTAT: 1

Total: 54 deputați

Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

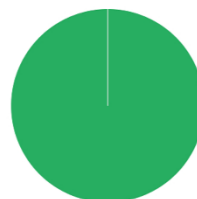
PENTRU GROSU I.	PENTRU POPȘOI M.	PENTRU ADAM M.	PENTRU BANDALAC E.
PENTRU IURCU D.	PENTRU COȘERU I.	PENTRU SAJIN G.	PENTRU ȘOIMARU V.
PENTRU STAMATE O.	PENTRU GRĂDINARU V.	PENTRU PĂSLARIUC V.	PENTRU NANTOI O.
PENTRU GROZA I.	PENTRU CAZACU V.	PENTRU MIJA A.	PENTRU CALINICI A.
PENTRU MARIAN R.	PENTRU NISTOR M.	PENTRU SPÎNU V.	PENTRU BALUȚEL A.
PENTRU JACOT V.	PENTRU TRUBÇA A.	PENTRU CUȘNIR M.	PENTRU DASCĂLU I.
PENTRU CHIRIAC I.	PENTRU QATRAWI E.	PENTRU CĂȚĂNOI A.	PENTRU VOLOH L.
PENTRU MOROZOVA M.	PENTRU PERCIUN D.	PENTRU ALAIBA D.	PENTRU GHERMAN D.
PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.	PENTRU BELÎ A.	PENTRU CHEPTONAR A.	PENTRU GONȚA M.
PENTRU PANCU M.	PENTRU POPA B.	PENTRU AGHEORGHIESEI G.	PENTRU GROSU L.
PENTRU ICHIM G.	PENTRU MANIC V.	PENTRU PĂSAT I.	PENTRU MARCOCI B.
PENTRU ISTRATII D.	PENTRU SINCHEVICI E.	PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.	PENTRU BABICI I.
PENTRU OGLINDA A.	PENTRU CANAȚUI O.	PENTRU NOVAC L.	PENTRU BARDA V.
PENTRU GAVROUC V.	NU A VOTAT RACU A.		

Proiectul de lege pentru modificarea articolului 37 din Legea nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr. 133 din 12.04.2022
lectura II
Lege organică

14:18:13

FRAȚIUNEA	PAS
PENTRU	54
CONTRA	0
NU A VOTAT	0

PENTRU: 54
CONTRA: 0
NU A VOTAT: 0
Total: 54 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.

PENTRU DAVIDOVICI N.

PENTRU ȘOIMARU V.

PENTRU NANTOI O.

PENTRU CALINICI A.

PENTRU BALUȚEL A.

PENTRU DASCĂLU I.

PENTRU VOLOH L.

PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.

PENTRU PANCU M.

PENTRU ICHIM G.

PENTRU RACU A.

PENTRU BABICI I.

PENTRU BARDA V.

PENTRU POPȘOI M.

PENTRU IURCU D.

PENTRU STAMATE O.

PENTRU GROZA I.

PENTRU MARIAN R.

PENTRU JACOT V.

PENTRU CHIRIAC I.

PENTRU MORZOVA M.

PENTRU BELÎ A.

PENTRU POPA B.

PENTRU MANIC V.

PENTRU ISTRATII D.

PENTRU OGLINDA A.

PENTRU GAVROUC V.

PENTRU ADAM M.

PENTRU COȘERU I.

PENTRU GRĂDINARU V.

PENTRU CAZACU V.

PENTRU NISTOR M.

PENTRU TRUBÇA A.

PENTRU QATRAWI E.

PENTRU ALAIBA D.

PENTRU CHEPTONAR A.

PENTRU AGHEORGHIESEI G.

PENTRU PĂSAT I.

PENTRU SINCHEVICI E.

PENTRU CANAȚUI O.

PENTRU BANDALAC E.

PENTRU SAJIN G.

PENTRU PĂSLARIUC V.

PENTRU MIJA A.

PENTRU SPÎNU V.

PENTRU CUȘNIR M.

PENTRU CĂTĂNOI A.

PENTRU GHERMAN D.

PENTRU GONȚA M.

PENTRU GROSU L.

PENTRU MARCOCI B.

PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.

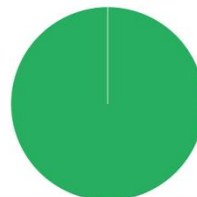
PENTRU NOVAC L.

Proiectul de lege cu privire la condominiu
nr. 399 din 15.12.2021
lectura I
Lege organică

14:30:06

FRAȚIUNEA	PAS
PENTRU	53
CONTRA	0
NU A VOTAT	0

PENTRU: 53
CONTRA: 0
NU A VOTAT: 0
Total: 53 deputați

Fracțiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate"

PENTRU GROSU I.
PENTRU DAVIDOVICI N.
PENTRU ȘOIMARU V.
PENTRU NANTOI O.
PENTRU CALINICI A.
PENTRU BALUȚEL A.
PENTRU DASCĂLU I.
PENTRU VOLOH L.
PENTRU BELÎ A.
PENTRU POPA B.
PENTRU MANIC V.
PENTRU ISTRATII D.
PENTRU OGLINDA A.
PENTRU GAVROUC V.

PENTRU POPȘOI M.
PENTRU IURCU D.
PENTRU STAMATE O.
PENTRU GROZA I.
PENTRU MARIAN R.
PENTRU JACOT V.
PENTRU CHIRIAC I.
PENTRU MORZOVA M.
PENTRU CHEPTONAR A.
PENTRU AGHEORGHIESEI G.
PENTRU PĂȘAT I.
PENTRU SINCHEVICI E.
PENTRU CANAȚUI O.

PENTRU ADAM M.
PENTRU COȘERU I.
PENTRU GRĂDINARU V.
PENTRU CAZACU V.
PENTRU NISTOR M.
PENTRU TRUBCA A.
PENTRU QATRAWI E.
PENTRU ALAIBA D.
PENTRU GONȚA M.
PENTRU GROSU L.
PENTRU MARCOCI B.
PENTRU MUNTEANU-POJOGA A.
PENTRU NOVAC L.

PENTRU BANDALAC E.
PENTRU SAJIN G.
PENTRU PĂSLARIUC V.
PENTRU MIJA A.
PENTRU SPÎNU V.
PENTRU CUȘNIR M.
PENTRU CĂȚĂNOI A.
PENTRU NICOLAESCU-ONOFREI L.
PENTRU PANCU M.
PENTRU ICHIM G.
PENTRU RACU A.
PENTRU BABICI I.
PENTRU BARDA V.